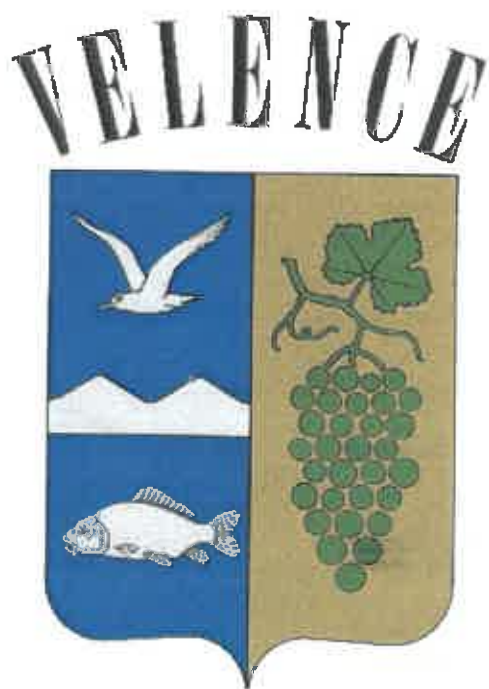

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Velence Város Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Tartalomjegyzék.....	2
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP), Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi szerepvállalása.....	78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	80
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	82
1. A HEP IT részletei	82
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	82
Jövőképzünk.....	84
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	85
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)....	86
3. Megvalósítás.....	93
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	93
3.2 A megvalósítás folyamata.....	93
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	95
3.4 Nyilvánosság.....	96
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	96
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	98
4. Elfogadás módja és dátuma.....	99

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltakkal, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. június 30. napján módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) alapján megjelent Belügyminisztériumi „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentumra, Velence Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kőkorszak: Első bizonyítható őskori lelet a kelta korból velencei szőlőkbe véletlenül előkerült kialakított kőpenge.

Bronzkor: E kor emberének nyomait is megtalálták Velence területén, a Gurgyal –völgy környékén. Tárgyi bizonyíték a 63 urnasír, amelyet 1979-ben az ott épülő gépműhely alapozásakor tártak fel, ami a késő bronzkori temetőből került elő.

Keltakor: Keltakorból ránk maradt bizonyíték többek közt a kelta ezüstpénz tetradrachma AVETA sírkövéből. 1962. évi ásatás során Nerego sírkövében is találtak leletet, ami arra mutat, hogy Velence az eraviszkuszok egyik települése lehetett, amely folyamatosan romanizálódott.

Római kor: Velence területén is keresztül vezetett, a Gorsiumból Aquinčumba vezető stratégiai fontos út. Velencén találtak egy mészkőből faragott LIBER oltárkövet. Ez írásos bizonyítéknak számítható. Római kori edénytöredék, korsó, kőlapokból összerakott sírok stb. is bizonyítja a rómaiak jelenlétét.

Népvándorlások kora: Lombardok éltek rövid ideig a környéken, majd az avarok népe, s itteni életüknek jelel az avar kori bögre lelet, mely Velence területén sírleletből került elő, amely az István Király Múzeumban található Székesfehérváron.

A magyarok betelepülése: Csontréti patak melletti területen X-XI. századi temetőt tártak fel. Az elnevezést valószínű az adta, hogy az itt eltemetett honfoglalás és azt követő idők sírjaiból a hegyről lezúduló eső sok esetben kimosott csontokat és egyéb velük eltemetett tárgyakat.

Szent István – kori időszakban Velence és környéke a királyi birtokkörbe tartozhatott, a szomszédos települések közül Nyék Géza fejedelem telepítésére vezethető vissza. A fehérvári

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településeszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

királyi uradalomnak hatalmas összefüggő területe mutatható ki a Velencei-tó mellett is, így tehát a mai Velence területe is és tó jó része is oda tartozott, s a későbbi adományozások során jutott királyi, királynői, vagy hercegi adományként, a különféle egyházi és családi birtokosok tulajdonába.

1193-ban, III. Béla király latin nyelvű adományozó oklevelében említik, a tavat és környékét első ízben. „in Agár juxta Ferteu (velencei tó) haben ad quinque aratra, et in Ferteu habent praedicti fratres partem” – Agárdon a Fertő (velencei tó) mellett van az említett kereszteseknek ötekényi földjük, s magában a Fertőben is van részük”. Velence létezését a XV. sz.-ból fennmaradt leletek is bizonyítják. Velence újra telepítésében fontos szerepet játszott Meszleny család.

Velence ma: Velence a Gárdonyi Járás, Fejér Vármegye középső részén található. A Mezőföld északi peremén helyezkedik el, a Velencei-tó környéke és a Velencei hegység déli része tartozik ide. Közepén halad át a kelet nyugat irányú Budapest-Székesfehérvár közötti országos főút vonal. A Velencei-tó környéke az ország egyik legforgalmasabb idegenforgalmi folyosója mellett található, az ország középső részén, közel a Fővároshoz és a Balatonhoz. Az üdülőkörzethez tartozó települések között Velence is a térség fejlesztésére, a tó állapotának javítására, természeti értékeinek megőrzésére komoly erőfeszítéseket tesz. Velence a külföldiek körében is kedvelt üdülőhely. A településeket szoros gazdasági kapcsolat fűzi egymáshoz és Székesfehérvárhoz.

Többségben van jelen a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás turizmus ágazat.

A munkanélküliek aránya az országos átlaghoz viszonyítva kedvező, felnőttképzéssel-, átképzéssel tovább javítható. A településen nőtt a lakónépesség, pozitív vándorlás jellemzi.

A településen működik óvoda, általános iskola, gimnázium, házi és gyermekorvosi szolgálat, járóbeteg szakorvosi rendelőintézet, család- és gyermekjóléti szolgálat, védőnői hálózat. A település bekapcsolódott a közüzemi vízhálózatba. A csatornázottság a megye átlagához áll közel. A település közműellátottsága igen kedvező, a lakások vezetékes gázzal való ellátottsága a megye átlagánál jobb. A település az 1990-es évektől komoly fejlődésnek indult, így ismét a Velencei-tó idegenforgalmának meghatározó szereplője, ahol számos új kereskedelmi és szolgáltató létesítmény jött létre, és az infrastruktúra is gyors ütemben fejlődött.

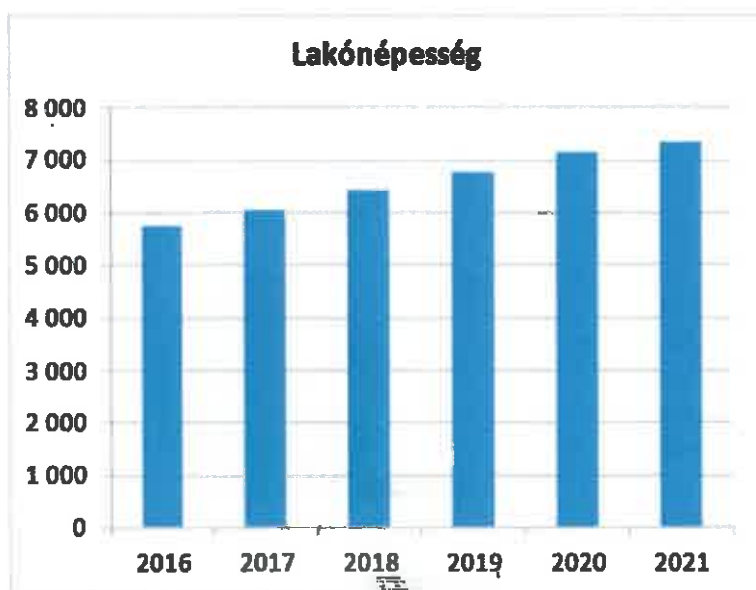
Velence Város közigazgatási területén a lakónépesség alakulása

A település lakónépessége a KSH adatközlése alapján 2021. december 31. napján 7366 fő. A KSH definíciója szerint a lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma; azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség. Mivel ez a szám tükrözi legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	5 739	bázis év
2017	6 044	105,31%
2018	6 441	106,57%
2019	6 787	105,37%
2020	7 144	105,26%
2021	7 366	103,11%

Forrás: TeIR, KSH-TStar

A fenti táblázatokból megállapítható, hogy a lakónépesség száma 2016. évtől 2021. évig terjedő időszakban folyamatos emelkedést mutat. A 2016. évi bázishoz viszonyítva 22%-os a növekedés, + 1627 fő. Ez nagyrészt a település gazdasági, társadalmi fejlődésében szerepet játszik és döntő fontosságú tényezővé válhat a kedvező földrajzi fekvése, a befektetést ösztönző infrastruktúra.

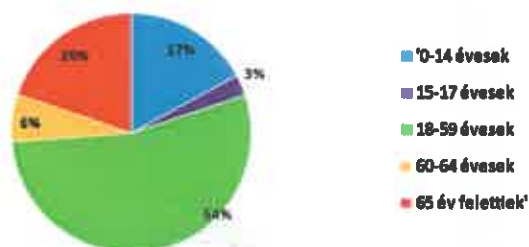
A 2. számú táblázat a 2019. év december 31-i állandó népesség adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból megállapítható, hogy közel 3 %-kal magasabb a korosztályok tekintetében a nők aránya. Magas a 65 év felettiek aránya is, az állandó népesség 21,92 %-át teszik ki. Ezen korcsoporton belül a 65 év feletti nők aránya közel 3 %-kal magasabb a férfiakénál, mutatva azt, hogy a férfiak halálozási rátája magasabb.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

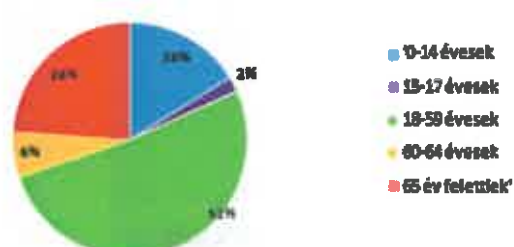
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férflak	Nők	Összesen (TS 003)	Férflak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 267	3 453	6720	48,62%	51,38%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			243	3,62%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	556	557	1113	8,27%	8,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	92	72	164	1,37%	1,07%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 764	1 784	3548	26,25%	26,55%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	208	214	422	3,10%	3,18%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	647	826	1473	9,63%	12,29%

Forrás: TeIR, KSH-TStar

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Öregedési index

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Ha ez 100%-nál alacsonyabb, akkor a társadalom demográfiai utánpótlása biztosított. A 100%-nál magasabb érték azonban azt jelzi, hogy középtávon kevesebben fognak belépni az aktív korosztályba, mint amennyien az elmúlt években kiléptek onnan.

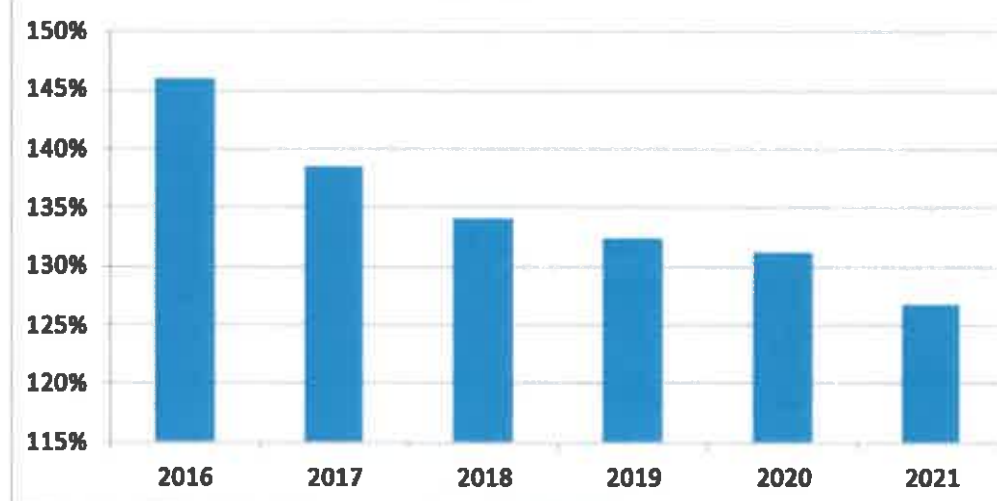
A 65 év feletti lakosok számának évről-évre növekvő vonulata figyelhető meg, amely a népesség folyamatos öregedésére hívja fel a figyelmet. Mivel a településünkön az öregedési index 100 % felett van, ez öregedő népességszerkezetet fejez ki, és arra hívja fel a figyelmet, hogy az idősek fokozottabb ellátására, odafigyelésére van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési Index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési Index % (TS 030)
2016	1 309	896	146,09%
2017	1 342	969	138,49%
2018	1 410	1 051	134,16%
2019	1 473	1 113	132,35%
2020	1 547	1 179	131,21%
2021	1 552	1 224	126,80%

Forrás: TeIR, KSH-TStar

Öregedési Index (%)

Az öregedési index emelkedése az állami ellátórendszerek (nyugdíjrendszer, egészségügy) finanszírozásának szempontjából azt eredményezi, hogy az adófizetők száma fogyatkozik, míg az ellátásra szorulóknak száma egyre magasabbra nő.

Belföldi vándorlások

Belföldi vándorlási különbözet egy adott közigazgatási egység esetében az odavándorlók és az elvándorlók számának különbözetét tartalmazza ezer lakosra számítva, amely magába foglalja az állandó és az ideiglenes vándorlást is. Egy adott földrajzi terület népességvonzó hatását, illetve annak hiányát fejezi ki.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	24,30
2017	54,99
2018	50,30
2019	50,50
2020	54,12
2021	29,08

Forrás: TeIR, KSH-TStar

A fenti táblázatból kitűnik, hogy Velence lakosságmegtartó képessége megfelelő, amit megerősít az a tény, hogy az állandó odavándorlások magasabb számot képviselnek.

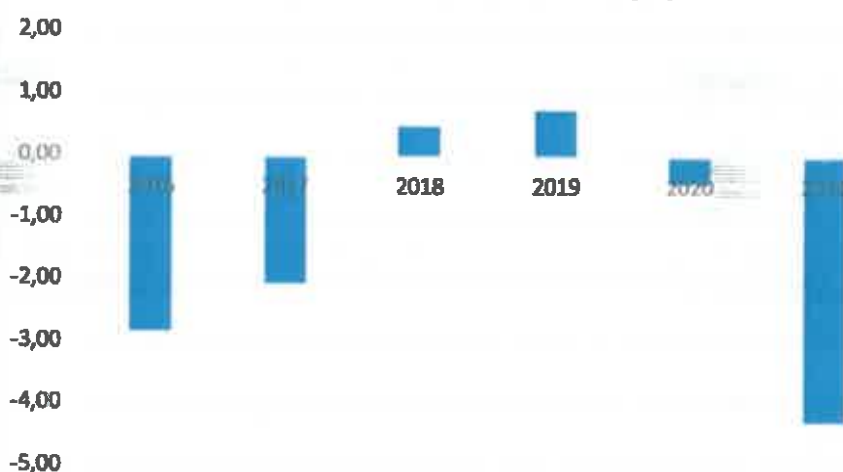
Természetes szaporodás

A népesség alakulását a születések és halálozások száma és ezek egyenlege határozza meg. Ez az ún. természetes szaporodás, amely tehát az élveszülések és a halálozások különbözete. A statisztikai alapinformációk alapján Velencén a természetes szaporodás a vizsgált időszakban negatív, ami szintén, egyértelműen a lakosság elöregedését mutatja. Az elmúlt 5 évet vizsgálva kitűnik, hogy a halálozások száma minden évben magasabb a születések számánál. Kivéve a 2018-as és 2019-es évet, ahol fordult a tendencia. A lenti táblázat adataiból megállapítható, hogy beköltözők nélkül a település népessége feltehetően csökkenne.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,82
2017	-2,04
2018	0,48
2019	0,76
2020	-0,43
2021	-4,27

Forrás: TeIR, KSH-TStar

**Az élve születések és halálozások különbözetének
1000 lakosra vetített száma (fő)**

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei: szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Velence Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy városunk olyan település legyen, ahol érvényesül az - az elsődleges alapelv, amely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek:

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei tartalmazzák, amelyek a következők:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.).

Velence Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) 2017-ben megalkotta a védőoltások támogatásáról szóló 5/2017. (IV.3.) önkormányzati rendeletét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 19/2017. (XII.1.) önkormányzati rendeletét.

2021-ben a Képviselő-testület megalkotta a helyi szociális juttatásokról szóló 7/2021. (V.26.) önkormányzati rendeletét, valamint a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló 17/2021. (XI.5.) önkormányzati rendeletét.

Ezen rendeletek célja a törvényi előírásokon túl, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgáljanak.

További célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése. Kiemelt figyelmet fordít a gyermekes családokra, az idősekre és a fogyatékkal élőkre. Az egyes támogatások meghatározásánál kiemelt szempont a ténylegesen rászorulóknak segítése és a társadalmi szemléletformálás. Az ellátások biztosításával a velencei állampolgárok életminőségén kíván javítani, segíteni a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került lakosokat.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait. Az MNTFS 2030 átfogó, a hátrányos helyzetű emberek élethelyzetén javítani kívánó szakpolitikai stratégia. A stratégia ernyőstratégiaként szolgál az annak beavatkozási területeihez kapcsolódó stratégiai, valamint fejlesztés-módszertani dokumentumokhoz, a stratégiák szélesebb összhangját, kereteit kívánja megteremteni annak érdekében, hogy az ágazatközi megközelítések hatékonyabban érvényesüljenek.

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II és kapcsolódó stratégiai dokumentumai:

Új Roma Stratégia (2019-2030)

A romákat érintő kulcsproblémákra reagál, újfajta, diagnózis alapú megközelítést alkalmazva. Lényege a célzott segítség és beavatkozás, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fejlesztési eszközöket a helyben felmért problémákhoz, szükségletekhez kell igazítani. A megközelítés hatékony beavatkozást és forrásfelhasználást tesz lehetővé az érintett területeken

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) (a továbbiakban: NIS)

Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához. A NIS mint keret, lehetőséget ad arra, hogy kormányzati ciklusokon átívelő célokkal és irányokkal lehessen tervezni.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Célja, hogy egy generáció alatt jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkentse a gyermekek és családjaik szegénységének arányát, felszámolja a gyermekek társadalmi kirekesztődése és tartós rászorultsága szélsőséges formáit, és átalakítsa azokat a mechanizmusokat és intézményeket, amelyek ma újratermelik a szegénységet és a társadalmi kirekesztődést. Ezek eléréséhez szükséges a szülők foglalkoztatásának segítése, jobb, egyenlőbb feltételek biztosítása a gyermeki készségek és képességek kibontására, továbbá a társadalmi különállás csökkentése; a gyermekek és családjaik számára nyújtott személyes szociális szolgálatok és ellátások színvonalának javítása; az egészségesebb gyermekkor biztosítása; valamint a lakáskörülmények és a lakhatás biztonságának javítása.

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

A nők és a férfiak társadalmi esélyegyenlőségének, az egyenlő arányú hozzáférésnek, valamint az egyenlő bánásmód megteremtésének korszerű, állami stratégiáját szolgálja a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021). Célja, hogy előmozdítsa a nemek társadalmi egyenlőségének megvalósulását, az állami közpolitikába és intézmények működésébe integrálva.

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

A XXI. század egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker – és egyben a legnagyobb kihívás is. E kihívásra reagálva Magyarországon is szükséges volt az időspolitikai kialakítása.

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Célja a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítása, társadalmi befogadása és esélyegyenlőségük biztosítása. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** - az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek

- **Bűnmegelőzési koncepció**

- **Szolgáltatástervezési koncepció** Velence Városi Önkormányzat Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálatára 2023-ban került sor.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és felülvizsgálata önkormányzati szinten. A koncepció tartalmazza az önkormányzat önként vállalt és többlet feladatait, elsődlegesen azonban a szociális törvénybeli szabályozás alapján mutatjuk be a működő intézményrendszert, a közeli és távolabbi jövő terveit.

- **Velence Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája** - Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének 281/2016. (X.27.) határozata –

- **HÉSZ és Szabályozási Terv** - Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatáról szóló 1/2022. (I.28.) rendelete

- **Településfejlesztési koncepció** Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2022. (I.27.) határozata

Településszerkezeti terv – Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének 26/2022. (I.27.) határozata

- **Örökségvédelmi hatástanulmány 2021**

- **Velence Város Rövid Távú Parkolási Koncepciója 2016**

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Humán Család- és Gyermejjóléti Szolgálat intézményi társulása biztosítja a helyi esélyegyenlőségi programban foglaltak összekapcsolását a térségi esélyegyenlőségi programokkal, az általa működtetett és fenntartott jelzőrendszer aktív működésével.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési-és Területrendezési Információs Rendszer (a továbbiakban: TEIR) adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az intézményi beszámolókat, szakemberek tapasztalatait. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

**„A szegénység a megfelelő életszínvonal fenntartásához és más – polgári, kulturális, gazdasági, politikai és szociális – jogok érvényesítéséhez szükséges erőforrások, képességek, választási és érdekérvényesítési lehetőségek és a biztonság tartós vagy krónikus hiányát jelenti.” Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága*

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, amelynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Velencén hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik.

A szegénység meghatározása és mérése

A szegénységnek többféle definíciója is létezik, és az adott definíciótól függően többféle módon is mérhető. Az egyes meghatározások és mérési módszerek különbözősége nemcsak az egymástól eltérő statisztikai adatgyűjtési és elemzési módszerek alkalmazásában mutatkozik meg, hanem más-más megközelítéseket takar, és eltérő következtetésekhez vezet a szegénység elleni küzdelemhez javasolt megoldások tekintetében. A szegénység meghatározásában és vizsgálatában általában különbséget teszünk az abszolút és a relatív szegénység között. Mindkét esetben meghatározásra kerül egy bizonyos szegénységi küszöb: azt tekintjük szegénységben élő embernek, aki az alatt a szint alatt él.

Abszolút szegénység

Az abszolút szegénységről (más szóval mélyszegénységről) akkor beszélünk, ha nem áll rendelkezésre elegendő erőforrás a létfenntartáshoz szükséges alapvető javak (például ivóvíz, élelmiszer, higiéniai feltételek) biztosításához. A szegénységi küszöböt jellemzően a jövedelem alapján számoljuk ki. Egy személyt vagy családot akkor tekintünk szegénynek, ha jövedelme nem éri el a megfelelő életszínvonal biztosításához szükséges minimális szintet.

Relatív szegénység

Szegénység alatt Európán belül általában a relatív szegénységet értjük. Ez azt jelenti, hogy azok az egyének vagy háztartások tekintendők szegénynek, amelyek jövedelme és anyagi forrásai elmaradnak az adott társadalmi környezetben elfogadottnak, megfelelőnek tekintett szinttől. A szegénységben élő emberek gyakran kiszorulnak a mások számára természetes gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységekből. Az alapjogaik is sérülhetnek. Az, hogy Európában a szegénység kapcsán a relatív szegénységre és az arra vonatkozóan megállapított szegénységi küszöbértékekre szokás hivatkozni, nem jelenti azt, hogy az európai országokban ne lennének abszolút szegénységben élő emberek.

Velence nem minősül a mélyszegénység szempontjából hátrányos helyzetű településnek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a szegénység a településen egyáltalán nincs jelen. Pontos adat nem áll rendelkezésre arról, hogy hány fő tartozhat ebbe a célcsoportba.

A velencei lakosok körében igazi mélyszegénységről nem beszélhetünk. A súlyosabb anyagi problémákkal küzdők jellemzően a sokgyerekes családok, egyedülálló tartósan beteg emberek, továbbá egyedülálló idősek. Ezekre a csoportokra szintén jellemző a nagyon alacsony foglalkoztatottság, az igen alacsony nyugdíjak, továbbá a bármilyen ellátás hiánya (gyakori a tartósan betegek körében, hogy egészségkárosodásuk mértéke nem teszi jogosulttá őket semmilyen ellátásra, viszont foglalkozás egészségügyi szempontból nem tudnak számukra megfelelő munkát kínálni).

* A szegénység és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, E/C.12/2001/10., 2001
<https://digitallibrary.un.org/record/442869>

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünk tapasztalatai szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, egészségügyi problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A jövedelem és a vagyon fogalmát az Szt. törvény 4. §-a, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§-a határozza meg. Ebben a témakörben konkrét, és részletes statisztikai információkat, csak a 2011. népszámlálás adatai szolgáltatnak.

A háztartások jövedelmének három fő összetevője a munkavégzésből származó, a társadalmi és az egyéb jövedelem.

Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma a 2016. évi 32,88%-ról 2020-ra 21,73%-ra csökkent.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	47,98	32,88
2017	46,72	29,17
2018	46,79	25,90
2019	47,04	23,88
2020	49,60	21,73
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH-Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az Flt. és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

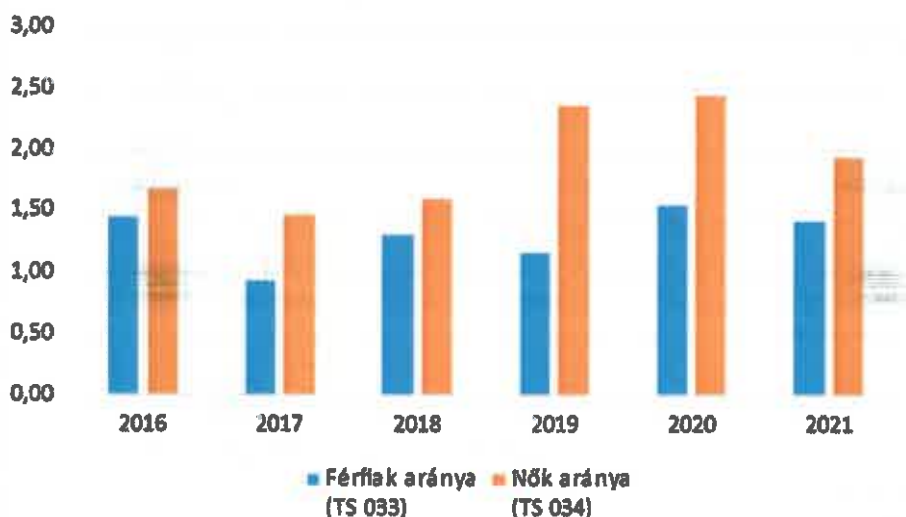
A munkanélküliségi adatokból látszik, hogy 2017-ben elkezdődött a csökkenő tendencia, azonban ez 2018. évtől újra emelkedő számokat mutat. A 2019. évben és a 2020. évben nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma, majd visszaesett. 2016-ban a 15-64 év közötti állandó népesség 1,58% -át tette ki, 2021-ben pedig 1,68%-át.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férflak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,46	1,69	1,58%
2017	0,94	1,48	1,21%
2018	1,31	1,60	1,46%
2019	1,16	2,37	1,77%
2020	1,55	2,45	2,00%
2021	1,42	1,94	1,68%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

A 3.2.1. számú táblázat és a grafikon adatai alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a nők vannak többségben, de a tendencia – a 2019-es és 2020-as emelkedés ellenére – csökkenő, de így is magasabb, mint a 2016. évben,

A nők esetében a 2017-2019. időszakot követően újra emelkedett a nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében.

Az adatok tanúsága szerint az elmúlt 2-3 évben a nők és a férfiak körében ingadozó tendenciát mutatott az álláskeresők száma, hol nőtt, hol csökkent. 2020-ban volt a legmagasabb az álláskeresők száma. Azóta számuk statisztikailag csökken. Azonban meg kell jegyezni, hogy hazánkban jár a legrövidebb ideig az álláskeresői járadék az EU-ban, miközben az elhelyezkedés várható ideje ennek 3,5 szerese.

A településen munkalehetőséget főleg az idegenforgalom és kisebb mértékben a mezőgazdaság biztosít. Településünkön erősen jellemző az idényjelleg, a szezonális munka. A nyári szezonban 3-6 hónapra viszonylag könnyebb találni munkát (helyben és a térségben egyaránt ez mondható el), míg a téli szezonban megnő a munkanélküliek száma. Az Önkormányzat a strandok és településüzemeltetés keretében foglalkoztat időszakosan nyári dolgozókat (pl. strandi pénztáros, jegykezelő, parkgondozó feladatkörökben). Másik szegmense a nyári elhelyezkedésnek a településen a szezonban működő vendéglátó egységek és szállásüzemeltetők körében történő idényjellegű foglalkoztatás.

A város foglalkoztatási szerkezetében a szolgáltatási szektor dominanciája jellemző, elsősorban az idegenforgalomhoz köthető ágazatokban dolgozók aránya magas. A foglalkoztatási szerkezetre jellemző, hogy a magasan kvalifikált lakosok nagy része nem a városban, hanem a megyeszékhely, vagy a főváros környezetében vállal munkát. Az ingázást lehetővé teszi a település jó közlekedési helyzete, erős közösségi közlekedési kapcsolatai. A város gazdaságában az elsősorban az idegenforgalomhoz kapcsolódó szolgáltatások mellett kisebb szerepet játszik az ipari, illetve a mezőgazdasági termelés. Az ipar fejlesztésére rendelkezésre állnak akár barnamezős, jó infrastruktúrával ellátott területek, a helyi termékek turizmusba való bekapcsolásával a mezőgazdaság is rendelkezik fejlődési potenciállal.

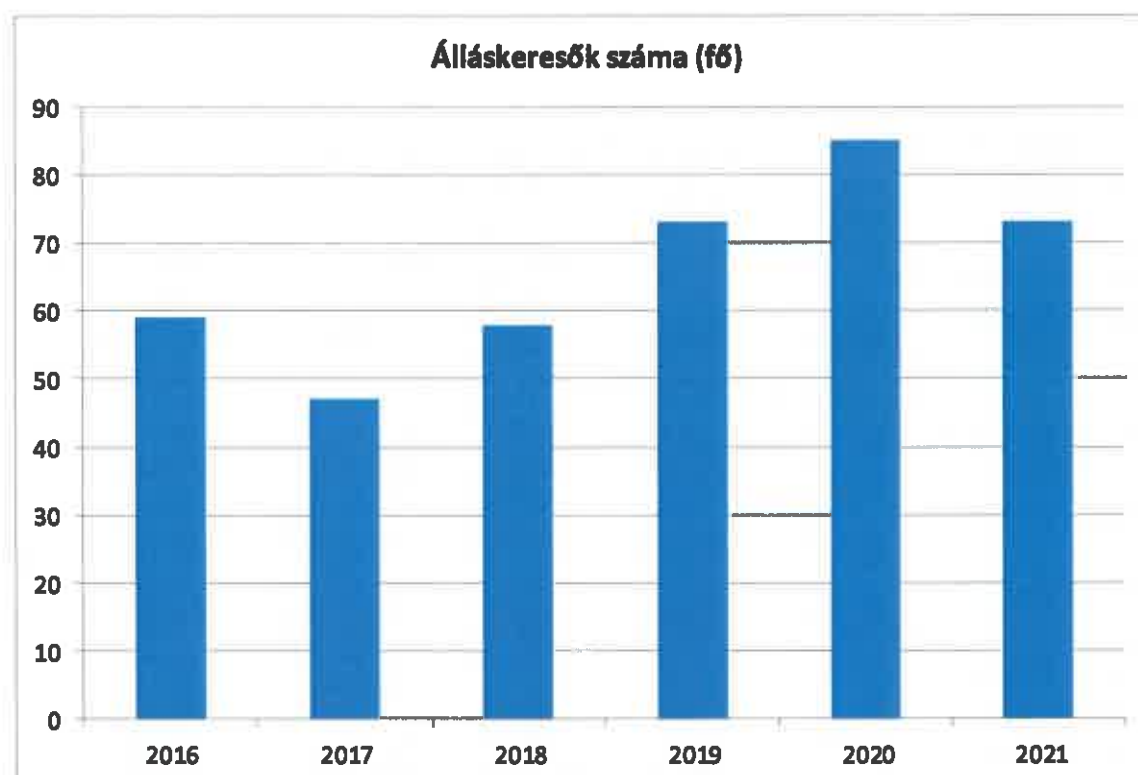
A nyilvántartott álláskeresők korcsoportonkénti bontásából megállapítható, hogy több korosztály is tartozik a foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetűek közé. Különösen a 20 év alatti és 20-24 év közöttiek, akik valószínű pályakezdők is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, vagyis a munkaerő-piaci kereslet és kínálat nem illeszkedik egymáshoz. A munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. Ezeket a kompetenciákat a fiatalok családi és szociokulturális háttere jelentős mértékben meghatározza, amit az oktatási rendszer csak részben képes ellensúlyozni. A kedvezőbb helyzetből indulók könnyebben helyezkednek el, a nehezebb helyzetben lévők a munkaerő-piaci versenyben eleve hátrányokkal indulnak.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

Az alábbi adathalmaz elemzésének eredménye: 2016-os év adataihoz viszonyítva a regisztrált álláskeresők száma növekedést mutat. A 2021-es év adatait nézve elmondhatjuk, hogy a korcsoport szerinti megosztás alapján a munkanélküliség a 51-55 éves és e feletti, valamint a 61 év feletti személyek között a legnagyobb, a legkisebb a 26-30 év közötti korcsoportba tartozók között.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	59	47	58	73	85	73
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	0,00	3,00	4,00	4,00
	%	3,39%	0,00%	0,00%	4,11%	4,71%	5,48%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	1,00	2,00	11,00	6,00	4,00
	%	10,17%	2,13%	3,45%	15,07%	7,06%	5,48%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	3,00	8,00	10,00	2,00
	%	5,08%	6,38%	5,17%	10,96%	11,76%	2,74%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	1,00	9,00	10,00	5,00	9,00
	%	8,47%	2,13%	15,52%	13,70%	5,88%	12,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	7,00	9,00	2,00	11,00	4,00
	%	8,47%	14,89%	15,52%	2,74%	12,94%	5,48%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	7,00	7,00	4,00	7,00	4,00
	%	5,08%	14,89%	12,07%	5,48%	8,24%	5,48%
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	2,00	5,00	4,00	9,00	9,00
	%	13,56%	4,26%	8,62%	5,48%	10,59%	12,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	10,00	4,00	8,00	5,00	10,00
	%	15,25%	21,28%	6,90%	10,96%	5,88%	13,70%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	1,00	6,00	10,00	12,00	13,00
	%	10,17%	2,13%	10,34%	13,70%	14,12%	17,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	12,00	15,00	13,00	13,00	16,00	14,00
	%	20,34%	31,91%	22,41%	17,81%	18,82%	19,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általánosságban megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. 2011-ben lépett hatályba a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét, így egyre több embert lehet a munka világába újra beemelni.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	30,51	77,78
2017	36,17	52,94
2018	31,03	55,56
2019	24,66	66,67
2020	41,18	60,00
2021	38,36	64,29

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek számának növekedésével párhuzamosan megfigyelhető a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőik számának növekedése is. Továbbra is problémát okoz az állásnélküliek visszakerülése a munkaerőpiacra. Ennek egyik tényezője is lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

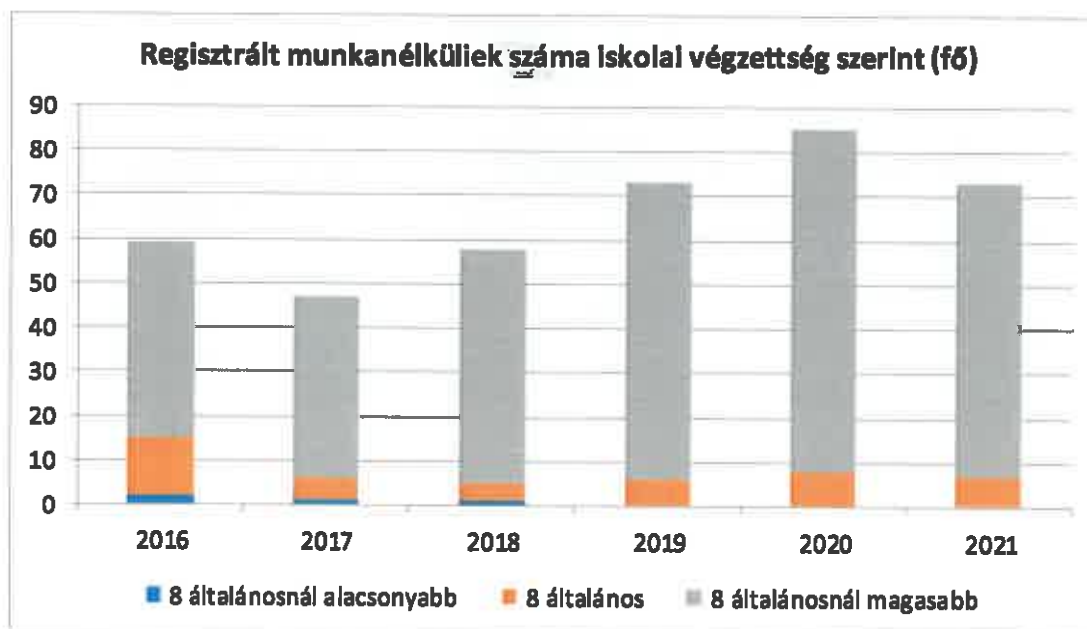
Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

Az adatokból egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresőik nagyobb hányada 8 általános iskolai végzettségénél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik. Viszonylag nagyszámú szakképesített személyt tartanak nyilván, habár létszámuk folyamatosan kismértékben csökken, de előnyben lehetnek a jövőt, illetően egy esetleges új cég letelepedése során.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	59	2	3,39%	13	22,03%	44	74,58%
2017	47	1	2,13%	5	10,64%	41	87,23%
2018	58	1	1,72%	4	6,90%	53	91,38%
2019	73	0	0,00%	6	8,22%	67	91,78%
2020	85	0	0,00%	8	9,41%	77	90,59%
2021	73	0	0,00%	7	9,59%	66	90,41%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) *közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;*

A közfoglalkoztatás átalakítása következtében 2011. január 1-jétől megszűnt a közmunkaprogram, a közcélú munka és a közhasznú munkavégzés, amelyeket az egységes közfoglalkoztatás rendszere váltott fel.

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

Azt, hogy ki lehet közfoglalkoztatott, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg. Eszerint közfoglalkoztatott az lehet, aki

- munkaviszonyt létesíthet és 16. életévét betöltötte, valamint
- megfelel az alábbi feltételek valamelyikének:
- a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT (foglalkoztatást helyettesítő támogatás) - ban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső, ideértve azt az álláskeresőt is, akinek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatási jogviszonya miatt szünetel – vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személy
- a menekültügyi őrizetben lévő személy kivételével kérelmének jogerős elbírálásáig az, aki menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtott be,
- olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 62. § (1) bekezdés a), c), d), f) pontok alapján kijelölt helyen való tartózkodását rendelte el.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	46	30
2017	40	24
2018	28	13
2019	13	5
2020	123	6
2021	12	4

d) *a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;*

A település közlekedési adottságai jók, a közeli települések, városok jól megközelíthetők tömegközlekedéssel (vonat, busz) is. A nyári időszakban megjelenik a kerékpáros munkába járás is a környékbeli kerékpárúton.

A buszjáratok sűrűsége miatt nem jelent gondot a megyeszékhely vagy a főváros, esetleg más közeli nagyváros megközelítése, azonban a bérlet finanszírozását nem minden munkáltató finanszírozza a munkavállaló számára, amely problémát jelenthet a munkahely választásban.

A településen élők által fenntartott gépjárművek számának intenzív növekedése arra utal, hogy az ide költöző családok jelentős része gépkocsival közlekedik munkába. A gyermekes családok nagy része is gépjárművet használ közlekedésre, amely jelentős forgalmat és parkolási igényt okoz a gyermekintézmények környezetében a reggeli és a délutáni órákban.

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya (a továbbiakban: Foglalkoztatási Osztály) Gárdonyban fogadja az álláskeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakosság a Foglalkoztatási Osztály segítségét tudja igénybe venni

e) *fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;*

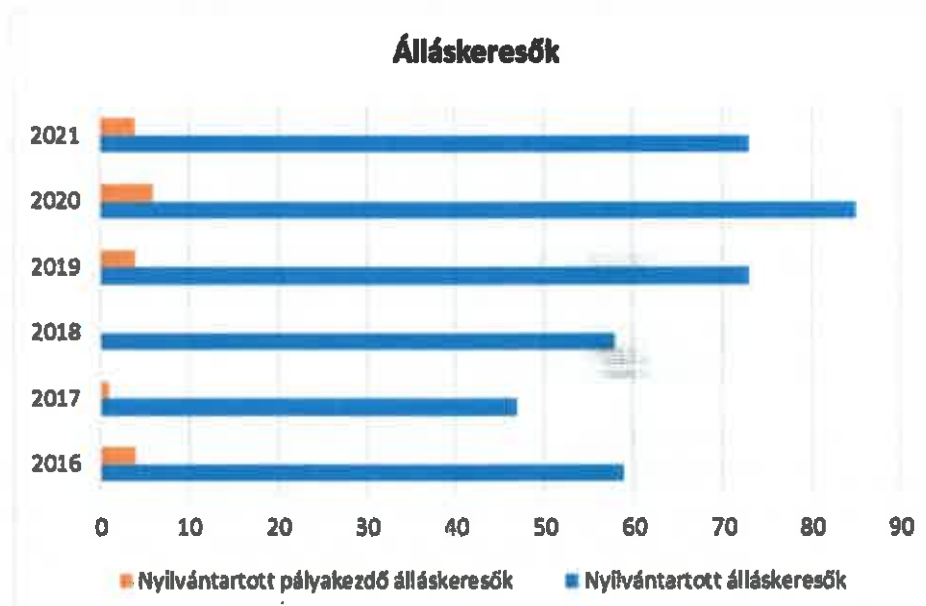
A fiatalok, pályakezdők foglalkoztatásáról nincs pontos adat, azonban a település kínálta munkalehetőségek nem elegendők. A munkahelyek régi alkalmazottjaikat ritkán cserélik fiatal munkaerőre. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nem működnek, csak a Foglalkoztatási Osztálynál bejelentkezettek számára, egyes esetekben.

Általános iskolai végzettséget adó felnőttoktatás nem működik a településen.

Velence településen működő Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, ahol 2012. szeptembere óta indul az érettségire felkészítő felnőttosztály esti képzési rendszerben. Az osztályba szakmunkás végzettséggel lehet jelentkezni. A képzés 2 éves. Az órákat péntek délután és szombat délelőtt tartják.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	59	4
2017	47	1
2018	58	0
2019	73	4
2020	85	6
2021	73	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) *munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;*

A foglalkoztatási osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása – igyekszik az állás keresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban

kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

g) *mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;*

Nem releváns

h) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;*

A foglalkoztatás területén való hátrányos megkülönböztetésről nincs feldolgozható adatunk.

i) *digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.*

A Kormány 2016-ban elindította a Digitális Jólét Programot, s annak bővítéseként elfogadta a Digitális Jólét Program 2.0, amely előírja a „digitális képességek értékelésére alkalmas digitális kompetencia keretrendszer” és a digitális kompetenciák fejlesztését.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskeresői ellátások fogalma és tartalma az évek alatt sokat változott. A hatályos Ft. alapján az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés állapítható meg.

Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap.

Nyugdíj előtti álláskeresői segélyre az az álláskereső jogosult, aki a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette és rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban nem részesül. Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósítható.

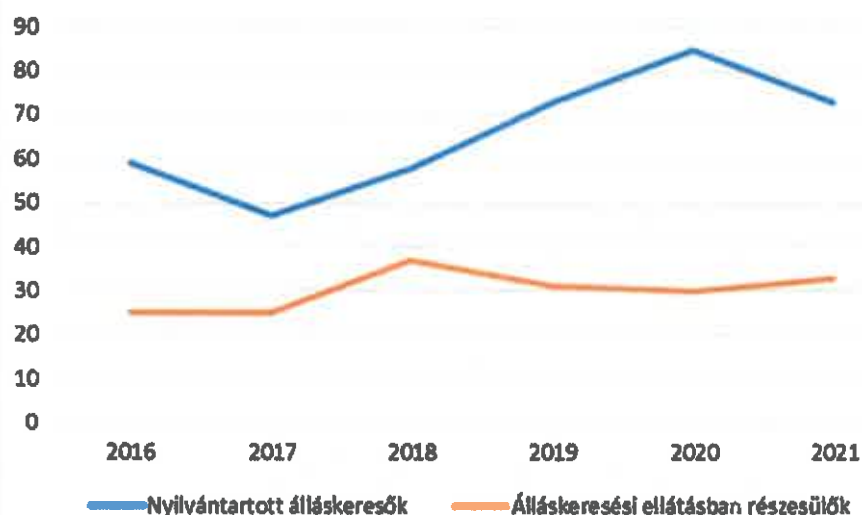
A vizsgált időszakban a szociális támogatásban részesülők száma kismértékű növekedést mutat.

2021-ben a nyilvántartott álláskereső 45 %-a ellátásban részesült.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	59	1,67%	25	42,37%
2017	47	1,26%	25	53,19%
2018	58	1,46%	37	63,79%
2019	73	1,74%	31	42,47%
2020	85	1,92%	30	35,29%
2021	73	1,59%	33	45,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

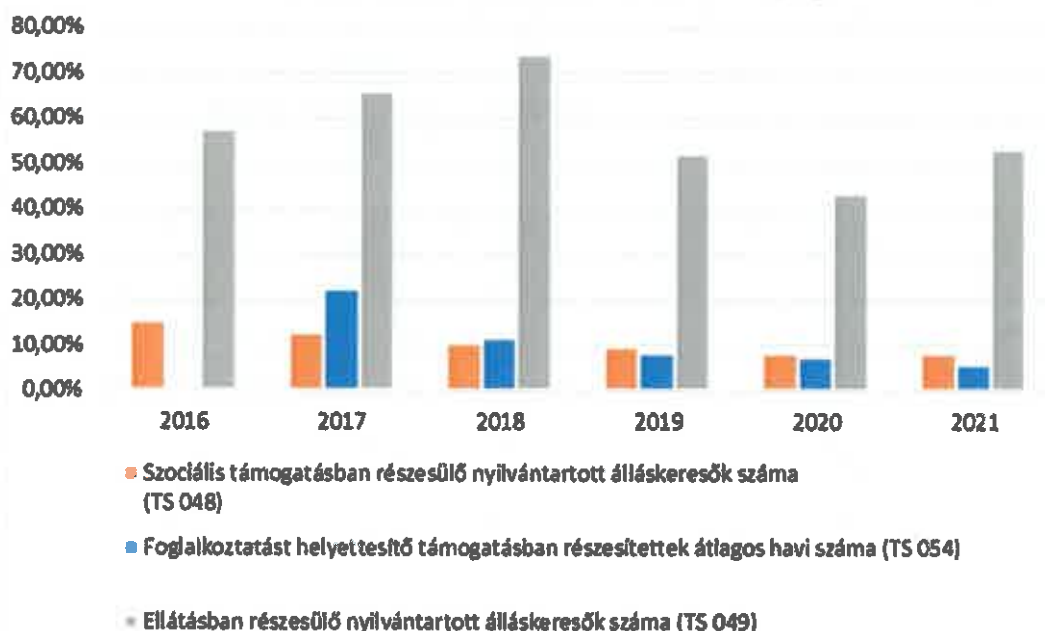

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátással II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	9	15,25%	0	0,00%	34	57,63%
2017	6	12,77%	11	22,34%	31	65,96%
2018	6	10,34%	7	11,66%	43	74,14%
2019	7	9,59%	6	8,37%	38	52,05%
2020	7	8,24%	6	7,39%	37	43,53%
2021	6	8,22%	4	5,74%	39	53,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj, tartós ápolást végzők időskori támogatása, települési támogatás
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az *aktív korúak ellátásának* két típusa:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,

A *foglalkoztatást helyettesítő támogatásban* azon személyek részesülnek, akik az állásukat elvesztették és a munkanélkülivé válásukat követően 3 hónapig folyósított álláskeresői ellátást kimerítését követően sem tudnak visszatérni a munkaerő-piacra.

Az *egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra* jogosult személyek lehetnek

1. egészségkárosodott személyek vagy
2. 14 éven aluli gyermeket nevelő személyek,

mindkét esetben akkor, ha megélhetésük más módon nem biztosított, kereső tevékenységet nem folytatnak, vagyonuk nincs.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatáshoz kapcsolódóan az ellátásban részesülő személy jogosult:

- közgyógyellátásra, továbbá
- egészségügyi szolgáltatásra (járulékfizetés nélkül), továbbá
- utazási kedvezményre a helyi személyszállításban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	8
2018	7
2019	6
2020	6
2021	4

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

Az Önkormányzat a szociálisan rászorulókat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján az alábbi pénzbeli és természetbeni támogatásokban részesítheti, amelyeket a helyi szociális juttatások rendszeréről szóló 7/2021. (V.26.) önkormányzati rendelet szabályoz.

Velence Város Önkormányzat Képviselő-testület Humán Bizottságának hatáskörébe tartozó támogatások:

- Rendkívüli települési támogatás
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Lakhatási támogatás
- Gyógyszertámogatás
- Gyermekétkeztetési támogatás
- Temetési támogatás

Velence Város Polgármesterének hatáskörébe tartozó támogatások:

- Köztemetés
- Krízistámogatás
- Kamatmentes szociális kölcsön

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

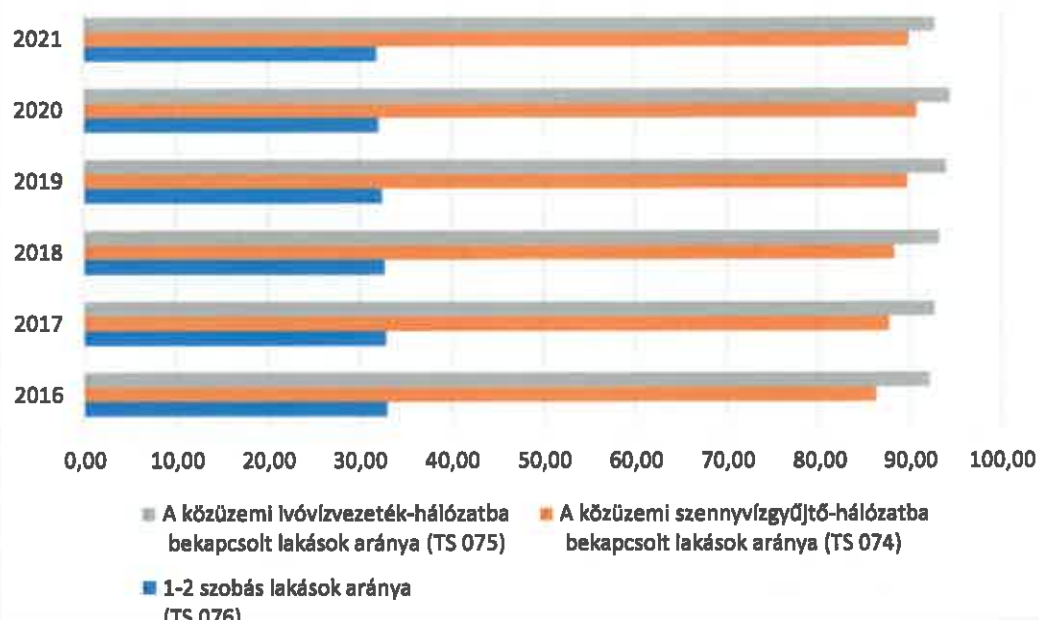
Velence településen a lakásállomány növekedése figyelhető meg. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakásról, veszélyeztetett lakhatási helyzetről nincs információnk.

A táblázat adatai alapján 2016-ban 2535 lakás volt a településen. Az épített lakások számát tekintve a 2021. évben kiugróan magas, 98 lakás épült. Az épített lakások 31,91%-a 1-2 szobás, 90,01%-a közművi szennyvízgyűjtő hálózatba, valamint 92,90%-a közművi ivóvízvezeték hálózatba is bekapcsolt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közművi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közművi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2535	1	0,39	33,02	86,43	92,31
2017	2547	12	4,71	32,90	87,87	92,85
2018	2560	13	5,08	32,77	88,40	93,36
2019	2600	40	15,38	32,50	89,85	94,12
2020	2637	37	14,03	32,12	90,94	94,54
2021	2733	98	35,86	31,91	90,01	92,90

Forrás: TeIR, KSH-Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) *bérlakás-állomány*

Az Önkormányzat a rendelkezésére álló lakásállománnyal a hatályos lakástörvény és a lakások és helyiségek bérletéről szóló 28/2006. (XII. 28.) önkormányzati rendelet szabályai szerint gazdálkodik.

Az önkormányzati rendelet tartalmazza azokat a szabályokat - összhangban a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény rendelkezéseivel, amit a lakások bérbeadása során alkalmazunk.

Az önkormányzat jelenleg 10 bérlakással rendelkezik.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 535	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2017	2 547	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2018	2 560	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2019	2 600	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2020	2 637	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2021	2 733	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A települési önkormányzat nem rendelkezik szociális bérlakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakás célra használt nem lakáscélú ingatlan számáról adattal nem rendelkezünk.

d) lakhatást segítő támogatások

Helyi rendelet szabályozza azon támogatásokat, amelyek a lakhatással kapcsolatos költségek enyhítésére lehet felhasználni. Ilyen támogatási forma a lakhatási támogatás és a szociális tűzifa támogatás.

Lakás építéséhez, megvásárlásához, lakásbővítéshez, korszerűsítéshez, felújításhoz ad támogatást kamatmentes önkormányzati kölcsön formájában az önkormányzat a rendeletben szabályozott keretek között.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) lakhatási támogatás (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma tűzifa (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	82
2017	45	93
2018	28	69
2019	29	49
2020	18	53
2021	21	29

Forrás: Önkormányzati forrás

c) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás a közműdíj, illetve a lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása miatt, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Lakhatást segítő támogatásként a szociális törvény és az önkormányzati rendelet alapján lakásfenntartási támogatásban (lakhatási támogatás) részesülhetnek az arra rászoruló, adósságcsökkentési támogatást (anyagforrások hiányában) nem áll módjában megállapítani az önkormányzatnak.

d) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A 2018. évben megvalósult Velence külterület Hajdú-tanya területén az ivóvíz ellátásához szükséges gerincevezeték kiépítése.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Velencén szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett terület nem található, azonban a külterületen található Hajdú tanya mintegy 60 fős lakossága életminőségének a városközpontban élőkéhez való felzárkóztatása érdekében a területre koncentrálni infrastrukturális fejlesztések megvalósítása szükséges.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és flókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	3	0	0,00
2017	0	3	1	3	136	16,61
2018	0	3	1	3	121	17,98
2019	0	3	1	3	134	14,09
2020	0	3	1	3	129	15,24
2021	0	3	1	3	102	16,62

Forrás: TelR, KSH-Tsar

A városban három háziorvosi, két fogorvosi és egy gyermekorvosi praxis biztosítja az alapellátást, betöltetlen praxis nincs. A három háziorvosi körzet, a két fogorvosi körzet, illetve a gyermekorvosi körzet ellátására az Önkormányzat feladatellátási szerződést kötött, amely szerint az orvosok vállalkozóként végzik feladatukat, az Önkormányzat térítésmentesen biztosítja a megfelelően felszerelt rendelők használatát. Háziorvosi rendelés három helyszínen, a települést lefedve működik, a házi gyermekorvosi rendelés naponta elérhető, az iskolaorvosi feladatokat is ellátja. Az Önkormányzat az orvosi ügyeleti feladatokat a Velencei Központi Orvosi Ügyeleti

Társulás útján biztosítja. A városban négy védőnő feladata a család és névelmi egészségügyi gondozás, a város/körzet ellátottsága jó.

A Velencei-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Közhasznú Nonprofit Kft. korszerű szakorvosi rendelőintézetet tart fenn a városban, amelynek ellátási területe Velence, Martonvásár, Kápolnásnyék, Nadap, Pázmánd, Sukoró, Vereb és Zichyújfalu településekre terjed ki. Területi ellátásért felelős kórház a székesfehérvári Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház.

A 3.6.1. számú táblázata adatai szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Két jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon.

A helyi szociális juttatások rendszeréről szóló 7/2021. (V.26.) önkormányzati rendelet lehetőséget biztosít azon szociálisan rászoruló személyek részére, akik sem az alanyi sem a normatív közgyógyellátási igazolványra nem jogosultak, hogy gyógyszerköltségeikhez pénzbeli támogatást kapjanak az önkormányzattól.

Az *ápolási díj* egy egészségügyi alapú szociális juttatás, amelyet az otthonában tartós gondozásra szoruló, súlyos betegségben szenvedő vagy fogyatékkal élő személy egy hozzátartozója vehet igénybe – értelemszerűen az a személy, aki az ápolást végzi. Az ápolási díj folyósítása szempontjából 3 kategóriát különböztetünk meg az ápolat személy állapotának súlyosságától függően: alapösszegű ápolási díj, emelt összegű ápolási díj és kiemelt összegű ápolási díj.

Az ápolási díj szolgálati időnek számít és korlátozott munkavégzésre is lehetőség van mellette. Így azok számára, akik munkanélküliek, vagy akiknek a megélhetése veszélyeztetett és keresik élethelyzetük megoldását, a rendelkezésre álló szűk segélyezési kínálatból még ez a legvonzóbb ellátás.

A szociális szolgáltatások lehetséges alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül, kerülnek ki, és elsősorban az idősek, a betegek, a fogyatékkal élők.

Az ápolási díj alapösszege 2023. évben bruttó 45.665, - Ft/hó

Az emelt összegű ápolási díj az alapösszeg 150%-a, olyan személyek otthoni gondozására jár, akik egészségügyi szakértői szakvélemény alapján fokozott ápolást igénylő, súlyosan fogyatékos személyeknek minősülnek.

Az emeltösszegű ápolási díj összege 2023. évben bruttó 68.500 Ft/hó.

A kiemelt összegű ápolási díj 2023 évében is olyan személyeknek az otthoni gondozására jár, akik az „E” minősítési kategóriába tartoznak, vagy aki után magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségekre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítanak. Az ápolási díj kiemelt összege az alapösszegű ápolási díj 180%-a.

b) *prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés*

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet.

A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szakosított ellátások körében nappali ellátását nyújtó, valamint bentlakást nyújtó intézmények nem működnek a településen. A legközelebbi lehetőség a Agárdon, valamint a megyeszékhelyen biztosított. Az ellátási helyszínnek megközelítése gépjárművel, illetve tömegközlekedéssel biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, és a szociális étkeztetés területén megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést a Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül biztosítja, ami szociális és gyermekvédelmi feladatokat egyaránt ellát.

Az önkormányzat a szociális alapszolgáltatások közül biztosítja:

- a szociális étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás önként vállalt feladat,
- a családsegítő szolgáltatást
- a gyermekjóléti szolgáltatást

f) sportprogramokhoz való hozzáférés

A városi sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított. A településen számos sportolási lehetőség van. A város tömegsport lehetőségei megfelelőek: sportpályák, kerékpárutak, a tóhoz kapcsolódó sportolási lehetőségek tekintetében az utóbbi években több fejlesztés is történt. A tanórán kívüli sporttevékenység szakkör, illetve iskolán kívüli keretek között is folytatható, mintegy hetven különböző sportág oktatása, a nagy hagyományokkal rendelkező a kajak-kenu, vitorlázás, evezés, illetve tenisz, futball stb. egyesületekben is biztosított, vagy szabadidősport (fitnesz, kondi, vízisí, wakeboard, stb.) keretében üozhető.

g) drogprevenciók szolgáltatások;

Nem releváns

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során külön figyelembe vesszük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Velencén a több generáció óta itt élők, és az újonnan beköltözött – jelentős részben ingázó – lakosok igényei sok tekintetben különbözőek, ami gyakran érdeellentétekhez vezet. Ennek enyhítése, a helyiek közötti összetartás erősítése célja a városnak, amelyhez az első tematikus célhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések (városközpont kialakítása, városi identitást erősítő emblematisztikus épületek felújítása, közösségi ház létrehozása) mellett az elsősorban a helyi lakosokat megcélzó közösségi programkínálat bővítése, erősítése is hozzájárul.

A város fejlesztésében cél továbbá a Velencei-tó térségében fekvő településekkel való kapcsolat erősítése, az egyes településeken megvalósuló fejlesztések összehangolása, így a meglévő adottságok szinergiában való kihasználása.

A tematikus célhoz kapcsolódó intézkedések

- A helyi közösséget erősítő, a velencei lakosok igényeit kiszolgáló, színvonalas programsorozat összeállítása
- Együttműködés a szomszédos településekkel a szinergiák kihasználása jegyében

A településen hagyományosan évente megrendezésre kerülő (ünnepi, kulturális, hagyományörző, sport, jótékonyági) közösségi események - a turisztikai szerepükön kívül - megteremtik a lehetőséget a betelepülők beilleszkedésére és a helyi identitás erősítésére, kialakulására, amihez további segítséget nyújtanak a szép számban jelenlévő és lelkes, aktív civil szervezetek. A rendezvény hagyományok megtartásának és az aktív civil szervezetek működésének támogatása a továbbiakban is megfelelő eszköze lehet a helyi társadalom fejlesztésének.

A település életében fontos szerepet töltenek be a közösségi színterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával. A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a város békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez.

A Hauszmann Alajos Egységes Közművelődési Intézményközpont és Könyvtár (a továbbiakban: Kastély), az Északi Strand, a Babák Rózsakertje ad helyszínt a városi rendezvényeknek és a változatos közösségi programoknak. Ezeken a helyszíneken jelentősek a közterületi rendezvények, a város ezen pontjai is alkalmasak nagy tömeget befogadó rendezvények tartására.

A Kastély épületében számos helytörténeti gyűjteményt, helyi történeti anyagokat és időszakos kiállítást szervez a Helytörténeti Egyesület. A Velence SE sportegyesület is helyet kapott a Kastély épületében. A város sportpályája és edzőpályája is itt található.

A könyvtár heti nyitvatartási időben áll a polgárok rendelkezésére.

Kiemelt az Egyházak szerepe a közösségi élet formálásában, valamint a civil szervezetek.

A városi könyvtár mellett az oktatási intézményekben még két kisebb könyvtár működik, mozi, muzeális intézmény a városban nincs.

A köznevelési intézményekben rendszeresen szerveznek bolha piacot, jótékonyági rendezvényeket, amelyek bevételét a gyermekekre fordítják (játékok vásárlása, kirándulások szervezése stb.)

Velencén nincs roma kisebbségi önkormányzat. Az elmúlt három évben nem fordult elő a településen romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus.

Az önkormányzatoknál intézményesített formákon (fogadóóra, lakossági fórum, köz meghallgatás, tájékoztatási kötelezettség stb.) túl Velence Város Önkormányzata törekszik a lakossággal való minél közvetlenebb és intenzívebb kapcsolat kialakítására. Ennek érdekében működteti az egyes média-felületeket (települési honlap, közösségi média csoport, városi applikáció, Velencei Híradó újság,). A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet (www.velence.hu), ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon e-ügyintézés is működik.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A városi komfort és a társadalmi kohézió az egyes településrészek rehabilitációjával, felzárkóztatásával az épített környezet megújításával lehetséges. A településrészekhez tartozó funkciók megtalálása biztosítja az élhető, környezetileg és gazdaságilag is fenntartható működést. A cél elérésének fontos eleme a zöldfelületek, és potenciális szabadidős- és rekreációs területek fejlesztése, szem előtt tartva a gazdaságilag is komoly bevételt termelő, turisztikai célokat. A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, <u>sportpálya</u> léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsmőzött egységének száma (TS 104)	Közművelődési Intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
4	van	37 223	2

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az idetelepülőkkel a lakosság jellemzően befogadó azonban problémát jelent, hogy a több generáció óta itt élők, és az újonnan beköltözött – jelentős részben ingázó – lakosok igényei sok tekintetben különbözőek, ami gyakran érdekellentétekhez vezet.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az önkormányzat adományozási tevékenységét a településen működő Humán Család- és Gyermekejóléti Szolgálaton és a Humán Bizottság munkáján keresztül szervezi és hajtja végre. Velence lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. A közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Nem releváns.

e) *helyi lakossági önszerveződések*

Az önkormányzat minden évben pályázat útján támogatást nyújt a helyi egyesületek, alapítványok, civil szervezetek számára, bár a költségvetésben tervezhető támogatási összeg viszonylag alacsony a pályázók nagy számához képest. Ezt a forrást a szervezetek működésre, programok szervezésére, valamint a sportszervezetek utánpótlás nevelésre és tömegsportra fordítják.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2001-es népszámláláskor mindösszesen 28, a 2011-es népszámláláskor 3 ember vallotta magát romának. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mert a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. Velencén nem működik roma kisebbségi önkormányzat, így a kérdés nem releváns. A rendszerváltást követő egyik önkormányzati választáson sem éltek a kisebbségi önkormányzat megalakításának jogával.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség csökkentése. A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása , családsegítőn keresztül életvezetési tanácsok, motivációt erősítő beszélgetések
Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások preventív, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése győő-n keresztül
Lakossági adósság állomány újra termelődése. Krizishelyzetbe került családok elhelyezésére nincs lehetőség a városban.	Szükséglet alapú szolgáltatások: előrefizető mérőóra, családsegítő életvezetési tanácsok. Szociális bérlakások számának növelése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja!

Törvényi háttér:

- A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férflak	Nők	Összesen (TS 003)	Férflak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 267	3 453	6720	48,62%	51,38%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	243			3,62%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	556	557	1113	8,27%	8,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	92	72	164	1,37%	1,07%

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakástügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Településünkön a gyermekek helyzete átlagosnak mondható. A település gyermeklétszámához viszonyítva alacsony a családgondozásban részesülők száma, a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése átlagos.

A 0-3 éves korú gyermekek napközben ellátását a településen működő családi napköziben oldható meg.

A településen előreláthatólag 2023. szeptemberétől működik önkormányzat által fenntartott bölcsőde.

Az óvodai ellátást Velence Város Önkormányzata a fenntartásában működő Meseliget Óvoda, Bölcsőde működtetése útján látja el. Az óvoda 11 csoporttal, 3 telephelyen működik, ahol a gyermekek gondozását és nevelését 23 óvónő, 0 gyógypedagógus és 11 dajka végzi. Az óvodai férőhelyek száma: 278 fő

Az óvodai ellátásra a szülők részéről igen nagy igény mutatkozik. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülése alapvető feltétele a sikeres iskolai pályafutásnak.

A településen az általános iskolai feladatokat a Zöldliget Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Gimnázium látja el.

A Köznevelési törvény 74. § (1) bekezdése és a 95. § (2) bekezdése alapján 2013. január 1. napjától az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel együtt nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

Az általános iskolai oktatást Velencén 2012. év óta a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában működő Zöldliget Magyar Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Gimnázium végzi két feladatellátási helyen, amelyek az önkormányzat tulajdonában vannak. A két iskolarész közül a Liget iskolarész az Újtelepen található, ez a 2009-ben átadott központi, nagyobb telephely. A kisebbik telephely fejlesztése is megtörtént 2021-ben.

A városban működik a Arany János EGYMI Velencei Dr. Ranschburg Jenő Tagintézménye, melynek fenntartója a Székesfehérvári Tankerületi Központ. A többcélú intézmény alapvetően kisegítő iskola, amelyben a megye egész területéről eltérő értelmi fejlődésű, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, állami gondoskodásban élő gyerekek járnak.

Velencén a középfokú oktatást két intézmény képviseli. A Zöldliget Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Gimnáziumban 2018. évben megindult a gimnáziumi képzés.

A Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium költségvetési szerv, amelynek fenntartója a Agrárminisztérium, főtevékenysége szakmai középfokú oktatás, emellett felnőttképzést is folytat. Az intézmény 140 fős kollégiumot üzemeltet.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást 1999. óta a társulási formában, gesztor településként létrehozott és fenntartott Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (2481 Velence Zárt utca 2., a továbbiakban: Szolgálat)) működtetésével látja el. A családsegítési és gyermekjóléti tevékenységet a szolgálat a környező kilenc településen összesen 6 fő állású családgondozó látja el, heti rendszerességgel fogadóórát tart az Intézmény székhelyén (2481 Velence, Zárt utca 2). Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét (ebben segítségére vannak a jelzőrendszer tagjai is).

A Szolgálat alapfeladata, hogy a településen élő, segítségre szoruló családoknak, illetve azok tagjainak, gyerekeknek, időseknek, fogyatékkal élőknek problémáik megoldásában segítséget nyújtson. A szociális szakmai tevékenységek köre folyamatosan bővült, szolgálva a lakosság igényeit, míg kialakult a jelenlegi feladat ellátási kör, amely a gyermekkortól az időskorig minden korosztálynak segít problémáik megoldásában. Jellemzően hivatalos ügyek intézéséhez, családi problémák enyhítéséhez, megoldásához, szociális és anyagi körülményeik javításához, gyermeknevelési gondokhoz nyújtottak segítséget az elmúlt évben. A Szolgálat munkatársai széles körű támogatást, információt nyújtanak a hozzájuk fordulóknak, felkutatják azokat a lehetőségeket, amelyek segítséget jelenthetnek a problémák megoldásában.

A szociálisan hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javításához a Vöröskeresztől, segélyszervezetektől, egyházaktól, magánszemélyektől érkező időszakos adományok közvetítésével (ruhanemű, élelmiszer, tisztálkodó szerek)-is hozzájárulnak. Pszichológus, jogász, mediátor a Szolgálat közvetítésével elérhető a Fókusz Szociális Szolgálat Gyermekjóléti Központjában.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5.§ (n) pontja)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A védelembe vétel még mindig leggyakoribb okai: a gyermekek gondozásának, nevelésének elhanyagolása, családi-kapcsolati problémák, az iskolai igazolatlan mulasztások, gyermekkorúak, fiatalok által elkövetett, illetve elszennvedett szabálysértések, bűncselekmények.

2018. évben volt a legmagasabb a védelembe vett kiskorú gyermekek száma: 8 fő.

A 2021-ben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 40 fő, ebből 5 fő jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermek.

A veszélyeztető körülmények, akár halmozottan is, többnyire a család életvitelével, nevelési problémákkal, konfliktusokkal függtek össze az alábbiak szerinti bontásban:

- Nevelési probléma: 10 fő
- Család életvitele: 3 fő
- Családi konfliktus: 15 fő
- Elhanyagolás (fizikai): 2 fő
- Egyéb személy veszélyeztetettsége által: 1 fő
- Elégtelen lakókörülmények: 2 fő
- Beilleszkedési nehézség: 6 fő
- Fogytékosság: 1 fő

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	2	0
2018	8	0
2019	1	9
2020	4	21
2021	5	40

Forrás: TeIR, KSH-Tstar, Önkormányzati adat

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult igénybe venni az alábbi kedvezményeket, támogatásokat:

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és - ha megfelel a törvényben foglalt feltételeknek - szünidei gyermekétkeztetés,
- évente kétszer pénzbeli támogatás,
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	55
2018	39
2019	28
2020	23
2021	18

Forrás: TelR, KSH-Tstar

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások: a támogatások formáit és a jogosultság kritériumait a szociális rászorultságtól függő helyi szociális juttatásokról szóló 7/2021.(V.26.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

A Humán Bizottság rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot állapít meg annak a kiskorút vagy nagykorúvá vált gyermeket nevelő személynek, akinek a családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a családokat kell támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások - betegség, étkeztetés, iskoláztatás stb.- miatt anyagi segítségre szorul.

A gazdasági helyzet romlásával, a családok elszegényedésével még hátrányosabbá válik az amúgy is szegény sorsú családok helyzete.

A gyermekétkeztetési támogatással a személyi térítési díj 50%-át vagy 100%-át vállalja át az önkormányzat, ha olyan anyagi helyzetbe került a család, hogy nem tudja kifizetni az iskolai étkezés térítési díját.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az esélyegyenlőség érvényesülését is segítve a közoktatásban kiszélesedett az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A legjobban rászoruló családok gyermekei így nagyobb arányban hozzájutnak a támogatásokhoz ezzel is csökkentve a családok anyagi terheit.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	127	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5
2017	135	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	6
2018	119	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	12
2019	127	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	7
2020	135	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	10
2021	138.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5

Forrás: TeIR, KSH-Tstar, Önkormányzati adatok

e) *magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;*
Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről adatokkal nem rendelkezünk.

A Szolgálat a 2022. évben Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktus következményeként az Ukrajnából érkező menekültekkel is foglalkozott. Egy új helyzet elé állította őket, hiszen előtte nem volt jellemző a menekültek ellátása, segítése térségünkben.

Az 2022. évben Velence településen látókörükbe került 8 Ukrán család, 16 gyermekkel.

Tapasztalataik a következők voltak a családokkal kapcsolatban:

A Beregszász környékéről érkezők esetében elmondható, hogy figyelnek a gyermekek megfelelő öltözkészére, de alul iskolázottak. Az édesanyák nagy része írástudatlan, vagy épp, hogy megtanult írni, olvasni. A férfiak (apák) dolgoznak, reggeltől estig építkezéseken dolgoznak, az anyák nem dolgoznak, otthon vannak, ellátják a gyermekeket fizikálisan, de az oktatási intézményekbe való járás nem tartozik az általuk preferált tevékenységek közé. Az anyák egyedül ügyeket intézni nem tudnak, arra várnak, hogy az apák juttassák el őket a hivatalokba. Nagy részüknek nincs még meg a TAJ számuk, így nem jutnak a támogatásokhoz hozzá. Természetesen tájékoztatást kaptak arról, mit- hol tudnak intézni. Nehézségek adódtak a Magyarországon kötelező oltásokkal kapcsolatban is, hiszen Ukrajnában átlagban a gyerekek egy oltást kapnak. A védőnőkkel közreműködve a gyerekek oltási programját megkezdték. Ukrajna belterületéről érkezők viszont sokkal aktívabbak saját ügyeik intézésében, a nők dolgoznak, mindenki iskolázott. Tapasztalat még, hogy a határon regisztrált menekültek még megérkeznak a kijelölt gyűjtő helyekre, de onnan szétszéledve már nyomon követhetetlen, ki- hová ment az országon belül (munka, lakhatási lehetőség miatt). Például két hónapba került megtalálni egy óvodakötelezettségét nem teljesítő gyermek családját.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzői.

Magyar állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről adattal nem rendelkezünk.

4.2 Szegregált, telepsterű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepsterű lakókörnyezet nincs a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata. Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretén belül kell megszervezni.

a) védőnöi ellátás jellemzői (pl. a védőnök által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnöi álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnöi álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	216	-
2017	0	254	-
2018	3	295	-
2019	3	328	-
2020	3	322	-
2021	4	355	-

Forrás: TeIR, KSH-Tstar, Belügyminisztérium személyi adat-és lakcímnyilvántartása alapján

A település területén négy védőnök dolgozik, aki ellátja az iskola egészségügyi feladatokat is.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen minden gyermek hozzájut a védőnöi szolgáltatáshoz és évről évre magasabb az e korosztályba tartozó gyermekek száma. Ez köszönhető a születeések számának növekedésének, illetve az ide költöző gyermekes családoknak.

b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzájárás, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma*

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	n.a.	n.a.
2017	0	3	1	n.a.	n.a.
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	n.a.	n.a.
2021	0	3	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A település gyermekeit 1 gyermekorvos látja el, betöltetlen gyermekorvosi állás nincs.

A gyermekorvosi alapellátás és szakellátás igénybevétele a Velencei-tavi Járóbeteg Szakellátó Intézetnél Velencén vagy Székesfehérváron a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórháznál lehetséges.

c) *0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok*

A 0-7 éves korú gyermekek speciális igényeire vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, azonban annak ismeretében, hogy a korai fejlesztés a védőnői szolgálattal biztosított ezen speciális igények kielégítése megoldható. A kisgyermek korai fejlesztése a bölcsődékben kezdődik. Nagyon fontos a korai életkorban megkezdett fejlesztés szakemberek (óvodai fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus) és a szülők együttműködésével.

Velence településtől körülbelül 6-7 km-re található Agárdon a Tóparti Pedagógiai Szakszolgálat, ahol 0-3 (-5) éves korú, eltérő fejlődésű gyermekek egyéni és kiscsoportos fejlesztését, speciális terápiákat lehet igénybe venni. Az ország egész területéről fogadják a családokat. A szolgáltatások igénybevétele térítésmentes, az utazáshoz költségtérítés igényelhető.

Az állapotfelmérést követően komplex gyógypedagógiai, pszichológiai és konduktív pedagógiai fejlesztés, tanácsadás és különböző terápiás szolgáltatások vehetők igénybe, tervszerűen felépített fejlesztőprogram alapján. Az intézmény korszerű eszközökkel és a szakemberek hatékony módszerekkel biztosítják a korai fejlesztést. A szülőket bevonják a gyermekek fejlesztőfoglalkozásainak tervezésébe és megvalósításába.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Városunkban Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatás nem működik.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az eseti gondozás körébe tartoznak azok az esetek, amelyek nem igényelnek hosszantartó, folyamatos gondozást.

Az elmúlt évek tapasztalatait, a jelzéseket, statisztikákat figyelembe véve továbbra is vezető helyet foglalnak el az életviteli, anyagi, gyermeknevelési problémák és az agresszív magatartás.

Megállapítható, hogy a megoldandó problémák egyre összetettebbek, egyszerre több problémával is küszködő családokkal tartják a kapcsolatot, súlyos krízishelyzetek is előfordulnak. 2021-ben 102 esetszám volt.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei ellátás, mint szolgáltatás funkciója már nemcsak a szülők munkavégzésének támogatása, hanem a gyermekek egészséges fejlődésének segítése, jóllétének biztosítása, a szocializáció, a közösségi létre való felkészítés, az esélykiegyenlítés, és esetenként a környezeti kockázati tényezők felismerése és kezelése is.

A településünkön 2023. év szeptemberében nyílik meg a város első bölcsődéje. A bölcsődei férőhelyek száma előreláthatóan 28 fő.

Családi bölcsőde Velencén 4 db működik.

Velencén munkahelyi és mini bölcsőde nem működik.

4.3.3. a. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és Intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	21	19	0	0	0	0
2018	0	0	33	31	0	0	0	0
2019	0	0	38	38	0	0	0	0
2020	0	0	52	49	0	0	0	0
2021	0	0	52	48	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll.

A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Egyre gyakrabban találkozunk a tartós munkanélküliség kedvezőtlen hatásaival, amelyek átvetülnek a gyermeknevelésre, és emiatt mind súlyosabb problémák vetődnek fel. Elsősorban a gyermekek elhanyagolásával találkozhatunk szembe magunkat, ami folyamatosan növekvő problémát jelent. Főleg a gyermekjóléti szolgálat által alkalmazott szakemberek hivatottak a településen élő gyermekek és családjaik krízis helyzeteiben segíteni.

A családsegítő szolgálat szakemberei felméri az érintett családok szükségleteit, amelynek alapján megítélik a segítség, illetve a juttatások formáit, közvetítik az adományokat, szolgáltatásokat. A gazdasági helyzet romlásával, a jogszabályok kedvezőtlen változásával egyre inkább neheztül, válik még hátrányosabbá az amúgy is szegény sorsú családok helyzete.

A Vöröskereszt, az Alba Karitasz és a magánszemélyek segítettek élelemiszer adományokkal.

Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi szociális juttatásokról szóló 7/2021.(V.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza a polgármester hatáskörében tartozó krízistámogatás szabályozását.

A polgármester krízistámogatást állapíthat meg annak a velencei lakcímmel rendelkező személynek, akinek Velence Város közigazgatási területén lévő ingatlanát elemi kár éri, és az érintett ingatlanban tulajdonosként, hasznélvezőként vagy használóként életvitelszerűen lakik.

A polgármester kérelemre krízistámogatásban részesítheti azt a velencei lakcímmel rendelkező személyt, aki neki fel nem róható okból olyan különös méltánylást érdemlő, a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül, hogy annak átmeneti megoldására külső segítség nélkül, önállóan képtelen, és az azonnali segítség elmaradása létfenntartását veszélyezteti.

A polgármester kérelemre krízistámogatásban részesítheti azt a velencei lakóhellyel rendelkező személyt, aki a velencei ingatlanát érintő ivóvíz ellátásához szükséges új ivóvíz bekötő vezeték kiépítési költségeit szociális, jövedelmi viszonyai folytán önerő nélkül nem tudja biztosítani.

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl.: lakhatás, gondozás) településünkön korlátozottak. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés a krízishelyzetek megoldásának egyik elengedhetetlen feltétele.

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Legközelebbi ilyen lehetőség Velencétől 25-40 km-re Székesfehérváron, illetve Érden található.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Szünidőben (főleg az iskola pedagógusai) rendszeresen szerveznek napközis és sport táborokat, amelyek többsége térítés ellenében vehető igénybe.

A településen mindenki számára hozzáférhető sport és szabadidős programokat általában a civil szervezetek biztosítják. Településünkön szervezett programokról a településen élők a helyi a Velence honlapjáról, közösségi oldaláról és a Velencei Híradóból értesülhetnek.

A Községi házban havonta egy alkalommal vasárnapi matinéval várják a gyermekeket. A klubszobában kézműves foglalkozások, játszóház kerül kialakításra.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A rászoruló szülők gyermekei részére a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nem tudunk beszámolni.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat évek óta folyamatosan részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben. A felsőoktatási szociális ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

A Velencei Meseliget Pedagógiai Programjában szerepel az, hogy óvodai neveléstük maximálisan gyermekközpontú. Természetes legyen a gyermekek számára a másakra figyelés, a különbözőség elfogadása és tisztelete. Céljuk, hogy a gyermekek biztonságot és sok örömet átélve képesek legyenek önmaguk kiteljesítésére, hogy gyermekkorukat szeretetben, sok mozgással, játékkal, felszabadultan, boldogan élhessék meg.

Arra törekednek, hogy a gyermekek személyiségének fejlődését az óvodai élet során a közvetlen tapasztalások, a kreatív gondolkodás, az alkotó tevékenységek határozzák meg. A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett - a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül - a befogadás, az esélyteremtés, az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében biztosítják a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését és kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozását, fejlesztését.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai, iskolai ellátása a településen megoldott. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása tapasztalataink alapján szintén megoldott. Az óvoda és az iskola is fogad sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A Gyvt. meghatározása szerint,

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legálább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	232	13	5,60
2017	232	8	3,45
2018	221	1	0,45
2019	253	6	2,37
2020	253	1	0,40
2021	243	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	4	0,61
2017	n.a.	61	8,96
2018	n.a.	3	0,42
2019	n.a.	37	5,12
2020	n.a.	5	0,69
2021	n.a.	9	1,24

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	50	22	0	0
2017	0	0	96	44	7	26
2018	0	0	41	21	5	28
2019	0	0	30	17	2	8
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH-Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	3	2
2017	8	4
2018	7	1
2019	6	0
2020	6	1
2021	6	0

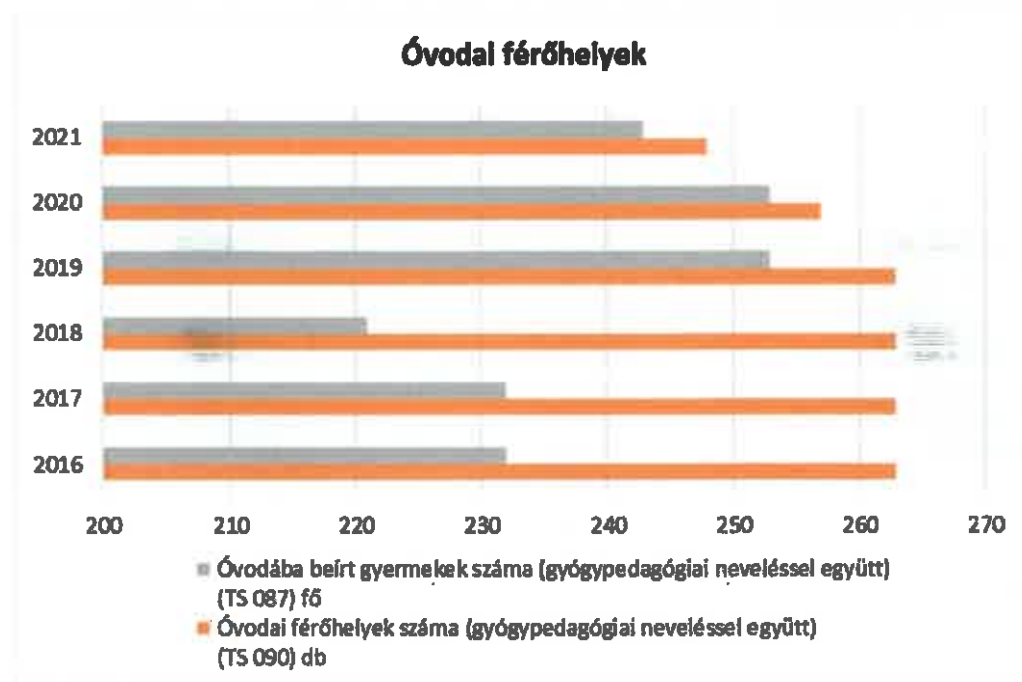
Forrás: TelR, KSH-Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szülők szívesen járatják óvodába gyermekeiket a településen. Az intézmény három telephelyen, 11 csoportos, 278 férőhellyel rendelkezik.

Az intézmény a szülői igények alapján tervezte nyitvatartását (6.30 – 17.30)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	3	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	278	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	11	
Az óvoda nyitvatartási ideje (6.30h-tól17.30h-ig):	6.30	17.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	23	4
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	23	4
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	11	0
Kisegítő személyzet	0	0

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	60
2017	55
2018	76
2019	80
2020	80
2021	97

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

A Zöldliget Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium látja el az alapfokú oktatási feladatokat. Az általános iskola normál tanterv szerint neveli, oktatja a tanulókat, fogadja az SNI-s diákokat is. Az általános iskolát sikeresen befejező diákok száma emelkedő. Az iskola kiemelt figyelmet fordít az eredményes fejlesztésre, ami a lemorzsolódás, a kompetenciamérés eredményeinek elemzése és a továbbképzés területén követhető nyomon. Lemorzsolódó diák kevés van az iskolában. Az évfolyamismétlők aránya az utóbbi évben nem volt túl magas. Általában nem jellemző a hh-s tanulók évismétlése. A kompetenciamérés eredményeit az iskola folyamatosan elemzi. A mutatók az országos átlagnál magasabb eredményeket mutatnak. Az egyenlő esélyek biztosítása területén nagyon fontos, hogy a hh-s tanulók mutatói hogyan alakulnak az iskolai mutatókhoz viszonyítva. Az intézménynek elemezni kell valamennyi hh/hhh-s tanuló mutatóját, felzárkóztatásuk az iskola egyik fő eredményességi mutatója. Az elmúlt években folyamatosan nő az általános iskolai tanulók száma, ami demográfiai okokkal, a születések számának emelkedésével és a családok beköltözésével magyarázható. A szomszédos településekről érkező gyerekek aránya magas, az intézmény fogadni tudja más települések általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókat is. Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek, tanulók integrált oktatása-nevelése a megvalósul a városban.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat. Tudomásunk szerint az intézmények között és azokon belül sincsenek szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Ilyen eltérést nem tapasztaltunk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A kötelező hátránykompenzáló juttatásban, minden érintett gyermek részesül.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	<u>Szünidei</u> étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	7
2017	n.a.	n.a.	n.a.	12
2018	n.a.	n.a.	n.a.	12
2019	n.a.	n.a.	n.a.	8
2020	n.a.	n.a.	n.a.	10
2021	n.a.	n.a.	n.a.	5

Forrás: TeIR, KSH-Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Család működési zavaró tényezők közül magas a válás, kapcsolattartás, családi konfliktus, nevelés, gondozás, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség.	Szabadidős programok szervezése. A családokkal foglalkozó szakemberek továbbképzése.
Hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek nem vesznek részt családjukkal közösen szabadidős programokban.	Pályázatok útján szabadidős programok szervezése ezen gyerekek és családjaik részére.
Gyerekek, fiatalok felnőttek, családok aktív szabadidő eltöltése	Játszóterek fejlesztése, közösségi terek fejlesztése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

Az egyénnek és a családnak a társadalomban elfoglalt státusza, élethelyzete több dimenzió együtteseként alakul ki. A nők helyzete igen nehéz az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az alacsony iskolázottság, a szemléletmód váltás hiánya többek között az oka annak, hogy a nők nehezebben találnak és kapnak munkát, mint a férfiak. Kevés a nőknek való munkalehetőség a településen.

A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal van. A külső és belső munkaerő piac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket.

A felvételi és az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket.

A nők foglalkoztatása esetén, általában a foglalkoztatás alsó rétegeiben találjuk meg a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb. Ennek egyenes következménye az anyagi helyzetük romlása.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek szünetelése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője az óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön már mindenki számára elérhető szolgáltatás. A bölcsődei férőhelyek száma növelése indokolt, illetve további, a bölcsődei alapellátáson túl új szolgáltatások bevezetése: időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetése. Ezzel is segítve az olyan szülőket, akik pár napot dolgoznak, vagy szeretnének dolgozni egy héten.

A lenti táblázatban részletezzük a nők foglalkoztatásával kapcsolatos adatokat, amelyből egyértelműen kitűnik, hogy a munkanélküliséget tekintve minden esetben magasabb a számuk, mint az ugyanabban az időben és kategóriában nyilvántartott férfiaké. Különösen igaz ez a tartós munkanélküliség esetében.

Az 5.1.1. számú táblázat adatait vizsgálva megállapítható, hogy a településünkön a munkanélküliség az aktív korú lakosságból a nőket nagyobb arányban érinti, mint a férfiakat.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,46	1,69	1,58%
2017	0,94	1,48	1,21%
2018	1,31	1,6	1,46%
2019	1,16	2,37	1,77%
2020	1,55	2,45	2,00%
2021	1,42	1,94	1,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküli nők száma az elmúlt 5 évben folyamatosan hol csökkent hol nőtt a férfiakkal párhuzamosan. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen levő, ill. kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés után.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása, képzési lehetőségeire különös figyelmet és támogatást kell fordítani. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges munkaidőt.

A településen a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás, szolgáltatások – lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljeskörűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	30,51	77,78
2017	36,17	52,94
2018	31,03	55,56
2019	24,66	66,67
2020	41,18	60
2021	38,36	64,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	59	4
2017	47	1
2018	58	0
2019	73	4
2020	85	6
2021	73	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs pontos adatunk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Mint az ország más területein is tapasztalható, Velencén is nagyon nehéz elhelyezkedniük azoknak a nőknek, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. Nyilvánvalóan ez a körülmény is befolyásolja azt a tényt, amely szerint sokkal magasabb az egy évnél régebb óta munkát kereső nők, mint férfiak száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Országos jelenség, így település vonatkozásában is elmondható az a tény, hogy az ötven év feletti nők mindenképpen hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás terén. Egyidejűleg az is igaz, hogy - függetlenül attól, milyen korú - számos esetben, ugyanolyan munkakörben alkalmazott nők kevesebb bérért dolgoznak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A településen 2023. szeptemberében kezdi meg működését az Önkormányzat által fenntartott bölcsőde. A családi napközik szinte maximális kihasználtság mellett működnek. Az óvoda nyitva tartása során igyekeztek a szülők munkába járásához igazodni, így megoldható a gyermekek elhelyezése 6.30-tól 17.30 óráig.

Az iskolában működik a napközi, ahol a gyerekek 17.00 óráig felügyelet alatt lehetnek. Ezt a lehetőséget a szülők ki is használják.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Szükség esetén jelzéssel élnek a családsegítő szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnők koordinálják terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnők otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabutémának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak: osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg, lelkileg bántalmazta őt. Ezt az adatot

tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátása településen nem folyik. Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Velencén nem található sem anyaoththon, sem családok átmeneti otthona.

A legközelebbi anyaoththon, ahol nem csak a helyi lakosokat fogadják, Érden található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak minden civil szervezetben, a segítő munkák nagy részét nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is. Megállapítható ugyanakkor, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma és kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy a gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A nők társadalmi helyzetét tovább súlyosbítja a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés. A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. Gyermekét egyedül nevelő, több gyermeket nevelő családok körében a szegénység kockázata nő.	Bővíteni kell a kedvezményesen igénybe vehető speciális képzési programok körét, ami kifejezetten a nőket célozza. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások során a célzott támogatások körét kialakítani, bővíteni
A gyermekvállalás is okozhatja a munkanélküliségben ragadt nők magas számát	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, és ezek térítési díjainak önkormányzati támogatása. Férőhely bővítés.
A munkanélküliségben ragadt nőknél előforduló probléma a magányérzet, depresszió kialakulása. Nők kevesebb önbizalommal rendelkeznek munkavállalásnál.	Zöldterületek, közparkok, játszóterek kialakítása, ahol az anyukák közösségi, kapcsolati rendszereiket ápolhatják. Anyatejes Világnap. Baba-Mama börze.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az aktív idősor, aktív idősödés fogalmát a WHO, az ENSZ Egészségügyi Szervezete vezette be. Az aktív idősor egyénre és egy-egy társadalom, idősödő populációjára egyaránt vonatkoztatható, egészségben és fizikai, szellemi és mentális kapacitások birtokában megélt időskort jelent. Az aktivitás fogalma azonban nem mosható össze a munkaerő piaci aktivitással, ez kulturális, gazdasági, társadalmi, közéleti aktivitást jelent.

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősök Világnapjává.

Az idősök egyre népesebb táborát a fiatalabb, aktív népességre nehezedő tehernek látják. Pedig a mai idős emberek sokkal jobb egészségnek örvendnek, mint ami a korábbi nemzedékeknek megadatott. Értékes tudásukra, tapasztalataikra bizvást támaszkodhatnak a fiatalabbak, és hasznukra fordíthatják azokat. Az öregedés jelentette kihívás kezelésében kiemelten fontos az, hogy az évek múlásával továbbra is tevékeny életet éljünk

Hazánkban általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember.

Az idősöket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősöket a foglalkoztatás terén érő diszkrimináció, amely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatás területén tapasztalt diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori. Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

Velence Város idősügyi koncepciója:

Az idősügyi koncepció alapja, hogy az idősök társadalmi fontossága és értéke megerősítést nyerjen a fiatalabb generáció szemében. A nyugdíjas kor elérése után a felszabaduló idő aktív és hasznos eltöltése meghatározza az egyén közérzetét. Az önkéntes tevékenységeikkel hozzájárulnak a kohézió erősítéséhez és a környezetükön belüli elismertségük növeléséhez. Ezt példázza az a megmozdulás, amely minden év májusában a lakosság összefogásával valósul meg. Az Önkormányzat 1996-ban indította el a „Virágos Velence mozgalom” programját, melynek azóta is szerves részét képezik az önkéntes nyugdíjas klubtagok. A program egymásra épülő elemek egysége, mely folyamatosan fejlődik és egészül ki új elemekkel.

Velence még falu kategóriában 2000-ben nyerte el az országos első helyezést, 2001-ben pedig az Európai Virágos Városok és Falvak versenyében ezüstérmet, valamint különdíjat kapott a lakossági mozgalom elismeréseként.

A mozgalom fő mozgató rugói az idős generáció, szervesen részt vesznek szervezésben, fizikai munkájukkal, tapasztalatukkal, tudásukkal. A vonzó, gondozott igényes fürdőhely méltó környezetet biztosít az idelátogató közönség számára.

Nagy jelentőséggel bírnak az idősök számára a társas kapcsolatok. Felújításra került településrészen egy épület, amelyet ma közösségiházként ismer a lakosság, ahol civileknek, egyesületeknek, különböző programoknak nyújt kulturált helyet. Az önkormányzat itt biztosít teret a nyugdíjas klub tagjai számára a rendszeres találkozóik megszervezésére.

Az idős embernek akár vannak akár nincsenek egészségi problémái, egy bizonyos kor után, már fokozatosan számolni kell a biológiai öregedésből következő korlátokkal. Az egészségi állapot kihat a fizikai igények kielégíthetlenségére.

Hátráltatja a mindennapi tevékenységet, bizonytalanságot, kiszolgáltatottságot okoz. A kiszolgáltatottság csökkentésére, valamint a minél hosszabb otthon maradás reményében nyújt a Humán Család-és Gyermejjóléti Szolgálat az idősek számára a személyes gondoskodás keretében házi segítségnyújtást, valamint jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

A méltó idős kor feltétele az aktivitás kitolása időben amennyire csak lehetséges. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, az egészségnek kulcsszerepe van.

Az egészségügyi ellátás színvonalának emelése érdekében jelentős lépéseket tett a település. Pályázati segítséggel felépült a kistérségi Járóbeteg Szakellátó.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb)

6.1. számú táblázat - Öregedési Index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 309	896	146,09%
2017	1 342	969	138,49%
2018	1 410	1 051	134,16%
2019	1 473	1 113	132,35%
2020	1 547	1 179	131,21%
2021	1 552	1 224	126,80%

Forrás: TeIR, KSH-TStar

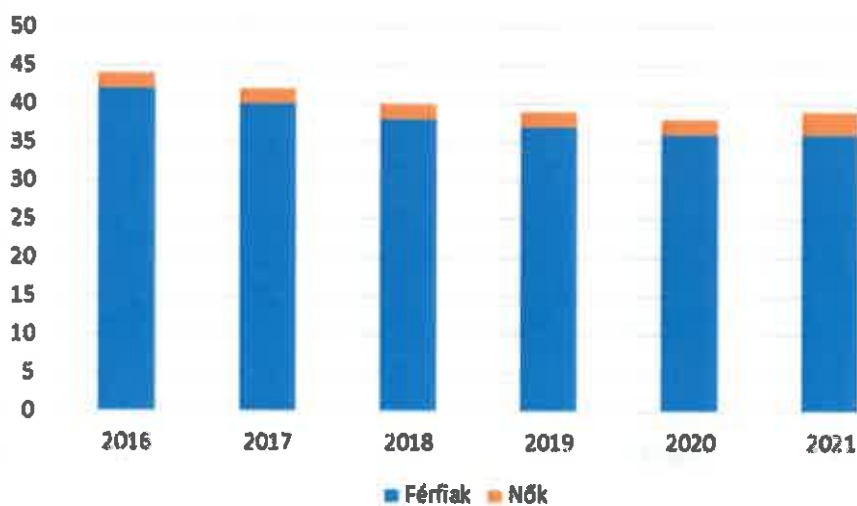
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	700	954	1654
2017	722	964	1686
2018	728	962	1690
2019	738	974	1712
2020	758	981	1739
2021	757	976	1733

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

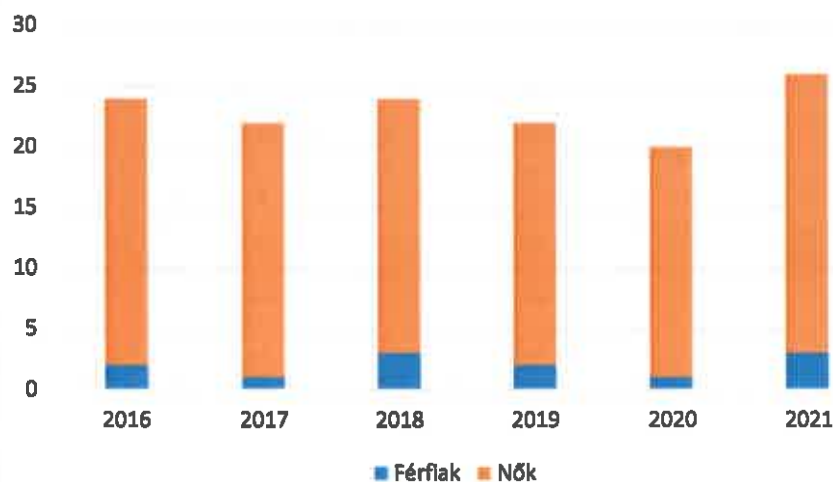
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak Járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	42	2	585	841	2	22	0
2017	40	2	604	855	1	21	3
2018	38	2	615	850	3	21	2
2019	37	2	630	871	2	20	3
2020	36	2	650	882	1	19	3
2021	36	3	635	869	3	23	4

Forrás: TelR,
KSH-Tstar

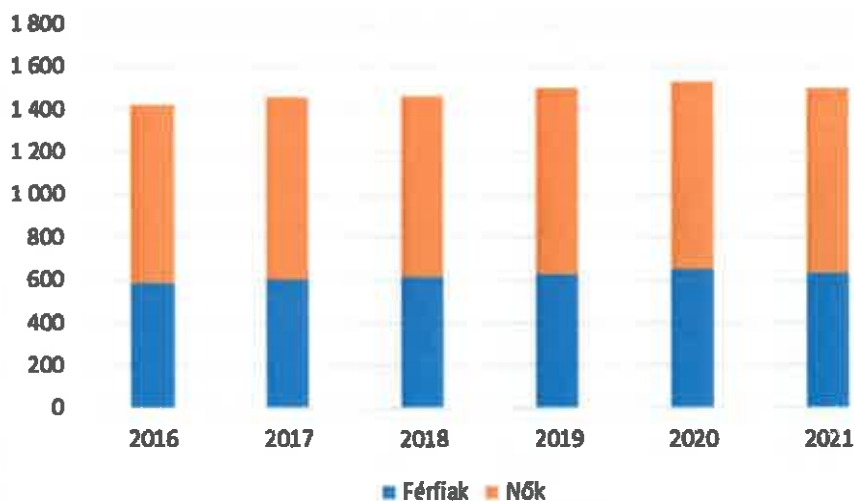
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A 65 év feletti lakosok számának évről-évre növekvő vonulata figyelhető meg, amely a népesség folyamatos elöregedésére hívja fel a figyelmet.

A településen a születések száma rendre elmarad a halálozásokétól, kivéve 2018. Az állandósult természetes fogyás velejárójaként a népesség korösszetétele ugyan lassan eltolódik az idősebbek fokozódó aránya felé.

Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen a következő demográfiai folyamatokkal magyarázható: növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak halandósága, nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon szinte egyáltalán nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek.

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatosan meg kell említenünk azt a tény, hogy a fiatalabb generációk jelentős része sem talál helyben munkát.

Az önkormányzatnál és a polgármesteri hivatalban nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat, a város munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztnek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort. Fontos, kiemelet szerepet játszanak a kisgyermekes családoknál, ahol az unoka gondozása, alkalmanként felügyelete, vagy akár háztartás vezetése komoly segítséget jelent a szülőknek.

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A városban működő nyugdíjas klubokat az önkormányzat támogatja, akik gazdag és színes programokkal tartják össze az idős embereket. Programjaik sokrétűek, az egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek. Több tematikus klub szerű programok várják az érdeklődőket, hogy szabadidejüket tartalmas és aktív módon töltsék el. A közösségi házban rejtvényfejtők klubja, alkotókör (kézműves foglalkozás), jóga és egyéb mozgásos órák.

Fontos feladat az érintett korcsoport aktivizálása, lehetőség nyújtása a társas kapcsolatok kiépítésére, ápolására.

Figyelmet kell fordítani az aktív kikapcsolódási lehetőségek nyújtására a város 60 év feletti lakosai számára, elősegítve ezzel a különböző prevenciós és egészségnevelési célok megvalósulását, testi-lelki egészségi állapot romlásának megakadályozását, illetve a folyamat lassulását.

A generációk közötti szolidaritás erősítésének érdekében, olyan alkalmak megteremtése is szükségessé válik, ahol a gyermekek és az idősek közös tevékenységére, időtöltésére is lehetőség adódik. Ezen alkalmak szervezése- melyek általában egyes ünnepkörökhöz kapcsolódnak – mind a gyermekek, mind pedig az idős emberek számára hasznosak, hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez és az idős emberek aktivitásának megőrzéséhez egyaránt.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	59	47	58	73	85	73
41-45 év (TS 042)	Fő	3	7	7	4	7	4
	%	5,08%	14,89%	12,07%	5,48%	8,24%	5,48%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	2	5	4	9	9
	%	13,56%	4,26%	8,62%	5,48%	10,59%	12,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	10	4	8	5	10
	%	15,25%	21,28%	6,90%	10,96%	5,88%	13,70%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	1	6	10	12	13
	%	10,17%	2,13%	10,34%	13,70%	14,12%	17,81%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	12	15	13	13	16	14
	%	20,34%	31,91%	22,41%	17,81%	18,82%	19,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A szociális alapszolgáltatások közül Velencén elérhető a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. A nappali ellátást nem szervez az önkormányzat.

Az idősebb korosztály részére a szociális alapszolgáltatást a Humán Család-és Gyermejkölési Szolgálat fenntartói társulás keretében biztosítja.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi praxis. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybevétele a 25 km-re fekvő Székesfehérváron, a településen pedig a Járóbeteg Szakellátó Intézményénél van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított. Velence közlekedési csomópontnak is tekinthető, mind a vasúti, mind a közúti (autóbusz) személyszállításban.

Az idősök ellátást segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. (6.1.2. számú táblázat)

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 309	0	22	16
2017	1 342	0	26	10
2018	1 410	0	28	20
2019	1 473	0	25	20
2020	1 547	0	29	34
2021	1 552	0	27	41

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A városban rendezett kulturális, közművelődési programokhoz, szolgáltatásokhoz minden idős ember hozzáfér. Nincs pontos információnk arról, hogy a helyi múzeumot, helytörténeti kiállítást, könyvtárat, templomokat, egyéb rendezvényeket hányan és milyen gyakorisággal látogatják.

A Velencén működő könyvtár éves munkatervében szerepel olyan program, amely kifejezetten az idősek számára van kitalálva. Ez a havonta megrendezésre kerülő *Nosztalgia Táncest* klubszerűen működik táncos, szórakoztató program a közösségépítésre, rekreációra kiválóan alkalmas.

A velenceiek várják és elvárják a már hagyományosnak mondható városi rendezvényeket. Főként az idősebb korosztály tartja számon ezeket, és ők azok, akik már előre érdeklődnek az időpontok és a részletek felől. A fiatalabb korosztály tagjai közül a programokon jórészt a családoso k jelentek meg gyermekeikkel. Tizenévesek és gyermektelen fiatal felnőttek és középkorúak ritkán tűnnek fel a közönség soraiban. Ez utóbbi szegmens tagjai - részint a már dolgozók „ingázó” életmódja miatt - lokális kínálattal nehezen szólíthatók meg, vonatkozó kulturális fogyasztásuk leginkább a nagyobb városok színházaiban, koncerttermeiben - a tinédzserek esetében pedig fesztiválokon realizálódik.

A településen aktívan 2 nyugdíjas klub működik, ők maguknak szervezik a programokat, a kirándulásokat, múzeum- és színházlátogatásokat és egyéb kulturális programokat. Önkormányzatunk minden évben programot szervez az Idősek Világnapja alkalmából a településen élő idősek részére.

A helyi gondoskodás egyik formája a település lakóival való kapcsolattartás, látogatással, valamint a jelentősebb évfordulókról való megemlékezés.

Polgárai számíthatnak az önkormányzat segítségére, ha élethelyzetük, szociális körülményeik ezt szükségessé teszik.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési Intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, <u>sportpálya</u> léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési Intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
4	van	37 223	2

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen működő nyugdíjas klubok rendszeres lehetőséget nyújtanak arra, hogy az idősek megtalálják a saját érdeklődésüknek megfelelő szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget. A település minden programján aktívan részt vehetnek (és vesznek is).

A klubba azokat a nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágynak. Nagy beszélgetések, filmnézés, kártyacsaták, társasjátékozás, szalonnasütés, bográcsozás, előadások, kirándulások, dolgoz, kézműves napok, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

Az önkormányzat rendszeresen támogatja anyagilag is mindkét klubot, ezen kívül minden évben megrendezi az idősek napját, ahol műsorral, zenével, vacsorával köszöntik az idős embereket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élők magas száma. Kisnyugdíjasok, kevés jövedelemből élők anyagi nehézségei.	Aktivitást, függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, széles körben jelzőrendszeres hsg., idők napközi otthona. A pénzügyi és természetbeni ellátások, szolgáltatások célzottságának és hatékonyságának biztosítása
Generációk közötti kapcsolati nehézségek.	Ezen nehézségek enyhítésére a 7.-8. osztály tanulót, önkéntes munkájával bevonni őket az idők ellátásába, kiegészítve így az alapszolgáltatást és a szolidaritás szemléletét erősítve. Idők Világnapja
Szolgáltatások közvetítésének nehézségei. Információ áramlásának hiánya.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése, hogy az időkhez időben eljusson az információ. Nyomtatott forma fenntartása.
Méltó időskor, aktivitás fontos szerepe. Demencia korai felismerése	Egészségügyi ellátás színvonalának emelése, kedvezményes szolgáltatások, szűrőprogramok elérésének segítése. „Online Memóriaszűrés” program kidolgozása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4.§-a meghatározza a fogyatékos személy fogalmát. Ez alapján *fogyatékos személy*: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;

A fogyatékos személyeket két csoportba sorolhatjuk a sérülés fennállása alapján: veleszületett, születéstől fennálló fogyatékossgal rendelkezők, későbbi életkorban bekövetkezett, szerzett károsodással rendelkezők.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint, a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékossgügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Magyarországon a fogyatékos személyek létszámának felmérésére az 1990. évi és a 2001. évi népszámláláskor került sor. 1990-ben 368 ezer főt tartottak nyilván, ami a népesség 3,5 %-a volt. 2001-ben már 577 ezer főre gyarapodott a számuk, ez a népesség 5,7 %-át tette ki. A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékkal élő személyek 17%-a születése óta fogyatékos, 66,5 % esetében a fogyatékos állapot baleset, illetve betegség következtében alakult ki. A fogyatékossgot elsősorban valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8 %).

A közölt adatfelvételek - a KSH szerint is - alulbecsülik a fogyatékkal élő népesség adatait, így a létszám kb. 600 ezer főre becsülhető. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8 %, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva.

A fentiekből kiténik: a fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy jelentősebb számban vannak közöttük időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

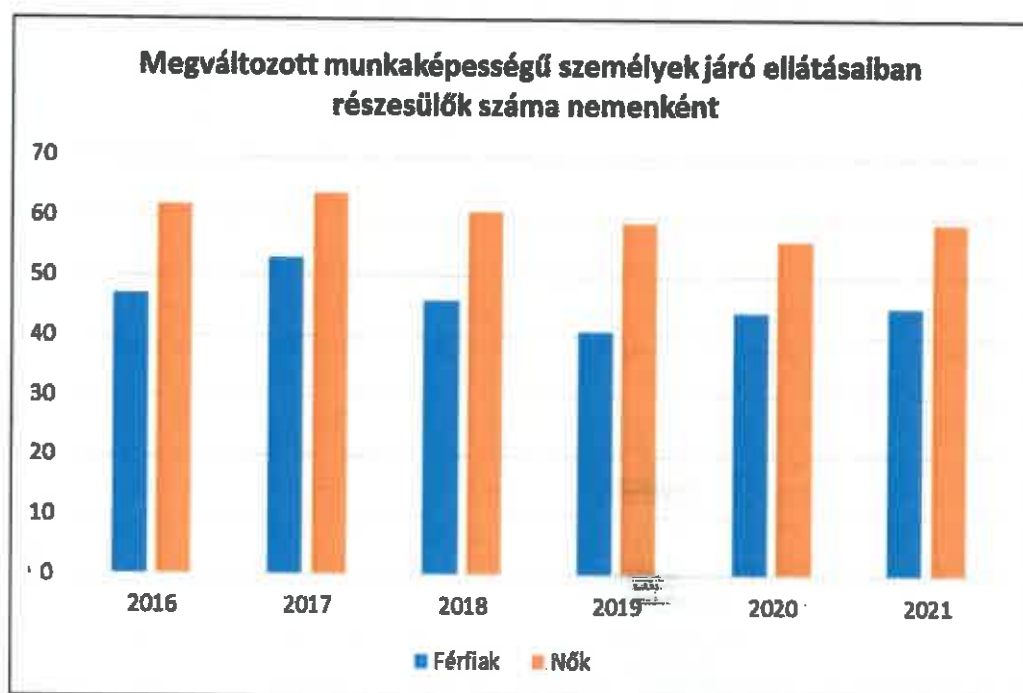
Velencén nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	47	62	109
2017	53	64	117
2018	46	61	107
2019	41	59	100
2020	44	56	100
2021	45	59	104

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;*

A fogyatékossgal élők (különösen a látás- és hallásfogyatékosok) a munkavállalók leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik. Alig van példa rá, hogy fogyatékossgal élő személy, tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet találjon a nyílt munkaerő-piacon, de ma már a védett munkahelyek is veszélyben vannak. A foglalkoztatás a rehabilitáció, az egyenlő esélyű hozzáférés, a társadalmi integráció szempontjából kulcsfontosságú terület. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását, a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot fizetnek, hasznos tagjai a társadalomnak.

A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei elsősorban a fogyatékoság ténye, másodsorban a kísérő betegségek jelenléte, harmadsorban az iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt igen nehézkes.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Igen jelentős az alapvetően ismerethiányon alapuló előítéletesség. Jellemző, mint a foglalkoztatók, mint a munkavállalók részéről a foglalkoztatással kapcsolatos félelem. A munkavállaló részéről az önbizalomhiány, a gátlásosság, és az ezekből eredő alulmotiváltság, valamint esetenként túlzott féltés a hozzátartozók részéről

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén - a nőkhöz hasonlóan - elmondható, hogy országos és helyi szinten is tapasztalható megkülönböztetés. A munkáltatók már a hirdetésekben is közléseztik erre vonatkozó kívánásaikat.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen működő nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális, önkormányzati intézményei a fogyatékos személyek számára elérhető, akadálymentesítésük nagyrészt megtörtént.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk. A fogyatékkal élők pénzübeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményt állapít meg az önkormányzat.

A fogyatékkal élő személyek részére pénzübeli ellátása a fogyatékosági támogatás. Az alábbi formái léteznek: mozgásszervi, látási, hallási, értelmi, autista, halmozott. A támogatás mértéke a szociális vetítési alap mindenkor legkisebb összegének 65 vagy 80 %-a.

2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek. Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre:

- *a rehabilitációs ellátás:* foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- *a rokkantsági ellátás:* a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

Természetbeni ellátásként a nappali otthonok, a gondozóházak segítik a fogyatékkal élőket. A fogyatékos személyek különböző kedvezményekben részesülnek, igénybe vehetnek

adókedvezményt, parkolási kedvezményt, lehetőségük van kedvezményesen személygépkocsit vásárolni.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen házi orvosi és fogorvosi alapellátás elérhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen működő nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális, önkormányzati intézményei a fogyatékos személyek számára elérhető, akadálymentesítettségük nagyrészt megtörtént, sajnos a városi könyvtár akadálymentesítése még várat magára.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Bizonyos mértékben megoldott: a posta, a gyógyszerár és egyes üzletek is akadálymentesen megközelíthetők a mozgássérültek számára.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Erre vonatkozóan nincsenek információink.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A megállóhely Velence város középső részén, a tópart közelében helyezkedik el, a városközponttól mért távolság kb. 1 km. Az utasforgalmi hely — köszönhetően a korszerűsítésnek — jó műszaki állapotban van szolgáltatási színvonala megfelelő. A megállóhelyen egy darab 300 méter hosszú, sk+55 cm magas, akadálymentes, térkö burkolatú szélesperon található. Megközelítése mindkét végén aluljáró segítségével biztosított (egy meglévő és korszerűsített, és egy közelmúltban létesült), melyek a vasút és az azzal párhuzamos 7. sz. főút alatt is átvezet, összeköttetést biztosítva a város két része (Ófalu és Újtelep) és a Velencei-tó között. A két aluljáró közül az új építésű liftek segítségével akadálymentes. A megállóhely mindkét oldalán, több helyszínen 100 férőhelyet is meghaladó P+R parkoló található. Kerékpártárolók szintén több helyen vannak, ezek mennyisége nem haladja meg az 50 db-ot. Elmondható, hogy az állomáson a szolgáltatási színvonal alapvetően jó, hiányosságot csak a peronon biztosított kevés számú esőbeálló és ülőpad jelent.

A város területén a gyalogos infrastruktúra vegyes képet mutat. A kialakítások műszaki megoldása változatos, részben aszfalt, részben járókő, minősége az újabb építésű, vagy közelmúltban felújított szakaszokon biztonságos közlekedésre alkalmas, máshol gyakran a főbb közlekedési útvonalak mentén sem megfelelő. A megvalósult fejlesztések, illetve a sétányok, terek környezetében az akadálymentesítés megoldásra került. A nagy forgalmú 7. sz. főút mentén a főbb gyalogátkelő helyek járdasziget védelmet élveznek, akadálymentesítettek. A vasúti megállóhelyek megközelítéséről aluljárók és akadálymentes megközelítés gondoskodik. Akadálymentesítés szempontjából a buszközlekedés nem került még fejlesztésre. Az intézmények akadálymentesítése már elindult, de még nem teljes.

A gyalogos forgalomnagyságok a városban idényjelleggel nagyfokú eltérést mutatnak. A nyári időszakban és rendezvények, események időszakában a gyalogosáramlatok erőteljesebbek, különösen a tópart és az állomások, szolgáltató-szigetek környezetében.

A városban az úthálózathoz viszonyított 12%-os kiépítettségéből adódóan a lakó és üdülő részeken a járdák inkább hiányoznak, a meglévők pedig gyakran rossz állapotúak. Az utcák jó burkolatállapotának fenntartása mellett a járdák állapotának javítása lenne leginkább szükséges (mivel a járdák rendbetétele csak a nagyobb beruházások környezetében történt meg, a legtöbb helyen mai napig is hiányos). A járdák megléte a szűkebb lakóutcákban egyáltalán nem jellemző. A régebbi lakóépületek környékén leginkább a házilag építésűnek tűnő, 40 x 40 cm-es betonlapok két sorából álló járda jellegű sávok jellemzik, melyek nem feltétlenül összefüggők, illetve az utcák keresztezésénél az utak burkolt felületeivel sem találkoznak. Használatuk — valószínűleg mindezen körülmények miatt is — elhanyagolható mértékű. A kerékpáros forgalom mellett a gyalogos forgalom is jellemzően inkább a keskeny útburkolaton zajlik. A közlekedés biztonságának javítása érdekében a járdák mihamarabbi és mind teljesebb kiépítése sürgető feladat.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

A szociális alapszolgáltatások közül a településen elérhető a gyermekjóléti szolgáltatás, a családsegítés, a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres segítségnyújtás.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása (közösségi ellátás) az Egyensúlyunkért Alapítványon keresztül (Székesfehérvár székhellyel) vehető igénybe.

Szenvedély betegek esetében az EGÉSZSÉGDOKK Alapítvány közreműködésével (Cím: 2484 Gárdonyi, Hunyadi János utca 122. Drogambulancia) megoldott.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Európa jóléti államai, ahogy hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

Hatalmas anyagi forrásokat bevonva, természetbeni és anyagi juttatásokat igyekeznek biztosítani a rászorulóknak. Különböző hivatalokat, szakértői bizottságokat állítottak fel, támogatják a fogyatékosok által alapított szervezeteket.

Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon.

Mindezek ellenére a statisztikák csúnyán rácafolnak az erőfeszítésekre. Ahelyett, hogy a fogyatékkal élők felfelé mobilitását mutatnának, megrekednek, sőt lecsúsznak, elszakadnak és kirekesztődnek a társadalomból.

Pozitív diszkriminációnak tekinthető a fokozott odafigyelés, személyre szabott segítségnyújtás hivatali ügyintézéskor, valamint a kérelmek, beadványok megírásában való segítés.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Községi házban ismét megtarja fogadóóráit a Fejér Vármegyei Mozgássérültek Egyesülete Velence és Környéke Csoportja. Minden hónap első csütörtökén 10 órakor várják az érdeklődőket.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma általunk nem ismert.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározás

Összességében, a fogyatékkal élők helyzete és esélyegyenlősége témakört áttekintve sajnos megállapítható, hogy nagyon kevés adat áll rendelkezésre a fogyatékkal élőkről. Helyben a fogyatékos személyek számára biztosítottak a szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az oktatás, képzés területén érvényesülnek a fogyatékos személyek jogai.

Probléma, hogy a jelenlegi közlekedési infrastruktúra nem kedvez a fogyatékkal élőknek, a járdák keskenyek, a járdák és utak rossz minőségűek, burkolatuk egyenetlenek.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférési, akadálymentesítési arányok növelése. Közlekedési akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Akadálymentesítés. Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
Egészségügyi szűrővizsgálatokon nehezebben vesznek részt.	Szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése
Elszigetelten fogyatékkal élők, fogyatékkal élő gyermeket egyedül nevelő szülők segítése.	Önsegítő csoportok, fórumok szervezése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A bel- és külterületi utak állapota nem megfelelő, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési megoldások hiánya. A járdák keskenyek, a járdák és utak rossz minőségűek, burkolatuk egyenetlen, ami megnehezíti a lakosság számára a közlekedést.	A település bel- és külterületi úthálózat felújítása, csapadékvíz-elvezetés kialakítása
Közütemények, önkormányzati tulajdonú épületek energetikai állapota nem megfelelő	Energetikai felújítási program folytatása, alternatív fűtési lehetőségek
A központtól távoli településrészekről nehezen megközelíthető központ, kizárólag autóval vagy gyalog	Helyi buszjárat indítása

8. , lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek és alapítványok településen:

- Velence-tavi Rózsa I. számú Nyugdíjas Klub,
- III. számú Nyugdíjas Klub,
- Velencei Polgárőrség,
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület,
- Velence Közalapítvány,
- Regélő Hagyományörző Egyesület
- Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület
- LA-MO Teniszkлуб
- Velencei Helytörténeti Közhasznú Egyesület
- Velence Sport Egyesület
- Velencei-tó környéki Nagycsaládosokért és Rászoruló Családokért Alapítvány
- Meseliget Óvodásaiért Alapítvány
- Zöldliget Alapítvány
- Virágos Velence Városszépítő Közhasznú Egyesület

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat jó partnerségi viszonyt alakított ki mind az egyházak, mind a civil szektor képviselőivel. Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A járás önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik, a közös fenntartású intézményekkel is jó a kapcsolat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége Velencén nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nem releváns.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A cégek, magánvállalkozók segítőkészsége és lehetősége az őket is egyre nagyobb mértékben sújtó nehézségek miatt csökkenő tendenciát mutat. Ennek ellenére - erejükhez mérten - mind az

önkormányzati, mind a civil szervezetek rendezvényeihez hozzájárulnak adományaikkal, anyagi segítségükkel.

Itt említjük meg, hogy az önkormányzat igyekszik viszonyozni –a lehetőségeihez mérten- a segítőképz vállalkozások erőfeszítéseit.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Velence Város Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal, a www.velence.hu oldallal, amelyen a várost érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható helyi esélyegyenlőségi program és ezzel kapcsolatos valamennyi információ.

A képviselő-testület által elfogadott dokumentumot feltöltjük a honlapra és így hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság weboldalán (<https://hep.tef.gov.hu>) is feltöltésre kerül.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg:

- Velencei Polgármesteri Hivatal:
Dr. Matus-Borók Dóra jegyző, Szelei Andrea aljegyző, Máthay Erzsébet anyakönyvvezető, népszég-nyilvántartó, Böhm Brigitta szociális ügyintéző
- Zöldliget Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Baptista Általános Iskola és Gimnázium:
Czuppon István igazgató
Sajkás Éva igazgató h.
- Velencei Meseliget Óvoda - Bölcsőde:
Bóra Csilla óvodavezető, Boronkai Mária óvodatitkár
- Védőnői Szolgálat:
Torma Csabáné, Tabi Rita, Csavajda Renáta Papp Judit védőnők
- Hauszmann Alajos Egységes Közművelődési Intézményközpont és Könyvtár:
Mihály András könyvtárvezető, Sinkáné Mihályi Zita könyvtáros
- Humán Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
Török Ágnes intézményvezető
Palánki Katalin szakmai egységvezető (házi és jelzőrendszeres segítségnyújtás)
Bencs Ákos szakmai egységvezető (család és gyermekjólét)
Csincsi Éva családsegítő

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Velence Város Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program, ahol a véleményezés biztosított.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. Önkormányzatunk nem működtet HEP Fórumot, mert Velence Város Önkormányzat Humán Bizottsága látja el a helyi esélyegyenlőségi program felügyeletét.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség csökkentése. A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség. Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése. Lakossági adósság állomány újra termelődése. Krízishelyzetbe kerül családok elhelyezésére nincs lehetőség a városban.	Közfoglalkoztatás folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, családsegítőn keresztül életvezetési tanácsok, motivációt erősítő beszélgetések Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások preventív, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése gyejő-n keresztül Szükséglet alapú szolgáltatások: előrefizető mérőóra, családsegítő életvezetési tanácsok. Szociális bérlakások számának növelése.
Gyermekek	Család működési zavaró tényezők közül magas a válás, kapcsolattartás, családi konfliktus, nevelés, gondozás, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség. Hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek nem vesznek részt családjukkal közösen szabadidős programokban. Gyermekek, fiatalok felnőttek, családok aktív szabadidő eltöltése	Szabadidős programok szervezése. A családokkal foglalkozó szakemberek továbbképzése. Pályázatok útján szabadidős programok szervezése ezen gyerekek és családjaik részére. Játsszóterek fejlesztése, közösségi terek fejlesztése.
Idősek	Egyedül élők magas száma. Kisnyugdíjasok, kevés jövedelemből élők anyagi nehézségei. Generációk közötti kapcsolati nehézségek Szolgáltatások közvetítésének nehézségei. Információ áramlásának hiánya. Méltó időskor, aktivitás fontos szerepe. Demencia korai felismerése	Aktivitást, függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, széles körben jelzőrendszeres hsg., idősök napközi otthona. A pénzbeli és természetbeni ellátások, szolgáltatások célzottságának és hatékonyságának biztosítása Ezen nehézségek enyhítésére a 7.-8. osztály tanulót, önkéntes munkájával bevonni őket az idősök ellátásába, kiegészítve így az alapszolgáltatást és a szolidaritás szemléletét erősítve. Idősök Világnapja Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése, hogy az idősökhöz időben eljusson az információ. Nyomtatott forma

		fenntartása. Egészségügyi ellátás színvonalának emelése, kedvezményes szolgáltatások, szűrőprogramok elérésének segítése. „Online Memóriaszűrés” program kidolgozása
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. Bővíteni kell a kedvezményesen igénybe vehető speciális képzési programok körét, ami kifejezetten a nőket célozza. Gyermekeit egyedül nevelő, több gyermeket nevelő családok körében a szegénység kockázata nő. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások során a célzott támogatások körét kialakítani, bővíteni. A gyermekvállalás is okozhatja a munkanélküliségben ragadt nők magas számát. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, és ezek térítési díjainak önkormányzati támogatása. Férőhelybővítés. Zöldterületek, közparkok, játszóterek kialakítása, ahol az anyukák közösségi, kapcsolati rendszereiket ápolhatják.	Bővíteni kell a kedvezményesen igénybe vehető speciális képzési programok körét, ami kifejezetten a nőket célozza. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások során a célzott támogatások körét kialakítani, bővíteni Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, és ezek térítési díjainak önkormányzati támogatása. Férőhelybővítés. Zöldterületek, közparkok, játszóterek kialakítása, ahol az anyukák közösségi, kapcsolati rendszereiket ápolhatják. Anyatejes Világnap. Baba-Mama börze. Családsegítő szolgálatoknál segítség nyújtás az önéletrajzok megírásában, álláskeresésben segítségadás. pl: internetes felületek, állásközvetítés, települési vállalkozások, munkahelyekkel kapcsolattartás területen fejlesztés.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférési, akadálymentesítési arányok növelése. Elszigetelten fogyatékkal élők, fogyatékkal élő gyermeket egyedül nevelő szülők segítése. Érzékenyítő programok hiánya.	Akadálymentesítés. Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése Önsegítő csoportok, fórumok szervezése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A járdák keskenyek, a járdák és utak rossz minőségűek, burkolatuk egyenetlen, ami megnehezíti a lakosság számára a közlekedést. A bel- és külterületi utak állapota nem megfelelő, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési megoldások hiánya Közüntézmények, önkormányzati tulajdonú épületek energetikai állapota nem megfelelő Szociális bérlakások hiánya	A település bel- és külterületi úthálózat felújítása, csapadékvíz-elvezetés kialakítása Energetikai felújítási program folytatása, alternatív fűtési lehetőségek Helyi buszjárat indítása. Bérlakás állomány bővítése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol nincsenek, etnikai, társadalmi hovatartozás szerinti megkülönböztetések.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megélhetőségének biztosítása, munkaerőpiacra való visszajutásuk. Természetbeni és anyagi segítséget kapjanak szociális helyzetük javítására.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki és szellemi fejlődését. A gyermekek korai fejlesztését, oktatásuk, egyéni és csoportos tevékenységeik támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök életkörülményeinek alakulására, hozzájárulunk az aktív időskorúak szükségleteihez, a nemzedékek közötti szolidaritás megteremtéséhez.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az anyai és munkahelyi feladataik összeegyeztetését, az ebből adódó hátrányok kompenzálását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjának elősegítésére, a közszolgáltatás, a középületek információhoz való hozzáférés megkönnyítéséhez.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	-
B	Feltárt probléma megnevezése	-
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	-
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-
G	Az intézkedés felelőse	-
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	-
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	-
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	-

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
. Település szintű probléma												
	Infrastrukturális fejlesztés	A bel-és kültéri utak állapota nem megfelelő, csapadékvíz elvezetés és speciális megoldások hiánya A járdák keskenyek, a járdák és utak rossz minőségűek, burkolatuk egyenetlen, ami megnehezíti a közlekedést.	A település infrastrukturális fejlődése	Velence Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája - HÉSZ és Szabályozási Terv - Településfejlesztési koncepció - Településfejlesztési koncepció - Örökségvédelmi hatástanulmány 2021	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 - Nemzeti Fejlesztési Program - Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A település bel-és kültéri utahálózatának állapota, felújítása, elvezetés karbantartása, kerékpárút-hálózat bővítése, javítása speciális megoldások kialakítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított utak hossza és minősége, csapadékvíz-vezető rendszer hossza és minősége,	pályázati támogatások, adóbevételek	A létező fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből	nem releváns
	Infrastrukturális fejlesztés	A közintézmények, önkormányzati tulajdonú épületek energetikai állapota nem megfelelő	A település infrastrukturális fejlődése	Velence Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája - HÉSZ és Szabályozási Terv - Településfejlesztési koncepció - Településfejlesztési koncepció - Örökségvédelmi hatástanulmány 2021	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 - Nemzeti Fejlesztési Program - Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Energetikai felújítási programok, alternatív fűtési lehetőségek megoldások	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított épületek száma, energiamegtakarítás mértéke	pályázati támogatások, adóbevételek RRF-1.1.2-221 Bölcsődei nevelés fejlesztése	A létező fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből	nem releváns

Infrastrukturális fejlesztés	A központi távoli településrészekről nehezen megközelíthető a központ, kizárólag autóval, gyalog vagy biciklivel.	A településrészek közötti megközelíthetőség, egyeztetése, elérhetővé tétele.	Velence Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Településfejlesztési koncepció Településfejlesztési terv HÉSZ és Szabályozási Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Helyi buszjárat indítása, iskolai és óvodai buszjáratok indítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	pályázati támogatások, adóbevételek	A létrehozott fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételekből
------------------------------	---	--	---	---	--	--------------	--------------------------	-------------------------------------	--

A mályszagányságban élők és a romák esélyegyenlősége

Munkanélküliség csökkentése	A szegénység oka és idővetkezménye a tartós munkanélküliség. Alulmotiváltság, pályakezdeők, nők, idősek foglalkoztatási lehetőségeinek kidolgozása, pályaeorientációs tanácsadás, munkáltatók bevonása, részmunkaidő lehetősége.	Közfoglalkoztatás folytatása, Helyi lehetőségek feltérképezése Alacsony képzettségű munkanélküliek számára felajánlható munkahelyek száma	Velence Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-	Polgármester, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezető, Foglalkoztatási Osztály	2028. 12. 31. (vasárnap)	pozitív önértékelés, csökkenthető munkanélküliség, felajánlott és elfoglalt munkaadók számainak növekedése	TOP-5.1.2-15-FE1-2016-00001 Helyi foglalkoztatási együttműködések Gárdonyi János területén TOP-1.4.1-19-FE1-2019-00007 Bölcsődei Intézmény Kétféle Velencén TOP PLUSZ-1.1.3-21 HELYI ÉS TÉRSÉGI TURIZMUSFEJLESZTÉS helyi és hazai költségvetés,	nem releváns
Hátrányos helyzet generációkon keresztül	Prevenció	Atórkódás megelőzése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Szociális Szolgáltatások bővítése Pozitív minta kialakulásának segítése Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése: preventív, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése gyelző-n keresztül	Gyelző. int.vez.	2028. 12. 31. (vasárnap)	munkanélküliség csökkentése, családok jobb körülményei, kedvezőbb támogatási igény	Humán erőforrás	nem releváns

I. A nők esélyegyenlősége

A munkanélküliségben a leggyakoribb problémák a magányérzet, depresszió kialakulása, önbizalomhiány kialakulása. Társas kapcsolatok beszüntülése.	Magányérzet, depresszió kialakulása, önbizalomhiánya.	Zöldterületek, közparkok, játszótérek, közösségi terek kialakítása, ahol az anyukák közösségi, kapcsolati rendszereiket ápolhatják. Anyatejes világnap, Baba-Mama börze megszervezése.	Szolgáltatástervezés koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009–2024)	Zöldterületek, közparkok, játszótérek kialakítása. közösségi terek kialakítás. Családsegítő szolgálatnál segítségnyújtása. Önismereti programok.	Polgármester, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményvezető, védőnő	2028. 12. 31. (vasárnap)	pozitív önértékelés, társas kapcsolatok kialakítása, önértékelése, önértékelése, önértékelése.	TOP PLUSZ-1.1.3-21 HELYI ÉS TÉRSÉGI TURIZMUSFEJLESZTÉS helyi és hazai költségvetés saját humán erőforrás nem releváns	A létrehozott fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből
Nők és a gyermekvállalás által okozott terhek és hátrányok enyhítése	A tartós munkanélküliség irányába, a gyermekét egyedül nevelő, több gyermeket nevelő családok körében a segítségnyújtás kockázata megnövekedett. Gyermekvállalás miatti munkanélküliség.	A nők munkába állásának támogatása, a gyermekét egyedül nevelő, több gyermeket nevelő családok körében a segítségnyújtás kockázata megnövekedett. Gyermekvállalás miatti munkanélküliség.	Szolgáltatástervezés Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Bővíteni kell a kedvezményesen igénybe vehető speciális képzési programok körét, ami kifejezetten a nőket célozza. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások során a célt a társadalmi körét bővíteni. Óvodai és bölcsődei területek bővítése.	Polgármester, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményvezető, Foglalkoztatási Osztály, védőnő	2028. 12. 31. (vasárnap)	pozitív önértékelés, csökkenő munkanélküliség, felfelé forduló és foglalkoztatási számának növekedése. Bölcsődei és óvodai férőhelyek számának növekedése.	TOP-5.1.2-15-FEL-2016-00001 HELYI foglalkoztatási együttléti működés Garancia járás területén TOP-1.4.1-19-FEL-2019-00007 Bölcsődei intézmény létesítése Velencén TOP PLUSZ-1.1.3-21 HELYI ÉS TÉRSÉGI TURIZMUSFEJLESZTÉS helyi és hazai költségvetés nem releváns	A létrehozott fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből

1. Az idősek esélyegyenlősége

Idősek világnapja megtartása	Évente megrendezni az idősek napját, ahol műsorral, zenével, vacsorával köszöntjük az időseket.	Idősek társadalmi megbecsülésének meg erősítése, generációk közötti szolidaritás kialakítása, megőrzése, támogatása, meg erősítése, kapcsolati háló készítése	Időügyi koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Minden évben megrendezni az idősek napját, ahol műsorral, zenével, vacsorával köszöntjük az időseket. A helyi középiskolában tanuló fiatalok önkéntes munkájával segítük a program lebonyolítását. Helyi vállalkozások felajánlásaival megvalósuló program.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	Részvevők száma	önkormányzat saját költségvetése, felajánlások, tanulók önkéntes munkája, ingyenes helyszín biztosítása	A létrehozott fejlesztés fenntartását Vác-ence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből nem releváns
Egyedül élő idősek, elmagányosodás, kiszolgáltatottság, elszegényesedés	Aldozattá válás megelőzése, pszichés problémák feloldása, fizikai aktivitás csökkenés vagy akadályoztatva van, kismánygúljások, kevés jövedelemből élők anyagi nehézségek,	Aktivizálás, függetlenséget megerősítő programok, szolgáltatások szervezése, széles körben jellemezhető hazai segítségnyújtás, idősek napközi ellátásának megoldása, egészség megerősítő programok, szűrőprogramok, aktív életmód fenntartása, pénzbeli és természetbeni támogatások készítése,	Stratégia 2030 koncepció Bűnmegelőzési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Mozgáalom megszervezés, szűrőprogramok szervezése, támogatások fejlesztése, intézményfejlesztés, vezetők,	Polgármester, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményvezető, Nyugdíjas Klub vezetők,	2028. 12. 31. (vasárnap)	Részvevők száma a programon, bűn esetek számának csökkenése idősek ellen, aktív élet a közösségekben,	Pályázat erőforrás, humán erőforrás bővítése, TOP-4.1.15 Egészségügyi ellátás infrastruktúrájának fejlesztése,	A létrehozott fejlesztés fenntartását Vác-ence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből nem releváns
Generációk közötti kapcsolati	Nehézségek enyhítése. A	Önkéntes munka	Stratégia 2030 koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi	Ezen nehézségek enyhítésére a 7. és	Család- és Gyermekjóléti	2028. 12. 31.	Részvevők száma	Humán erőforrás	

szükségek	generációk egymáshoz közelítése.	az időseklátásba.	konceptió	Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	8. osztály tanulóit, közrepiszólásokat, önkéntes munkával bevonni az Idősek ellátásába, segítségébe, kiegészítve így az alapszolgáltatást és a szolidaritást szemléletét erősítve Idősek Napjának lebonyolításához fiatalok bevonása	Szolgálat Intézményvezető, Iskola igazgató	(vasárnap)	nem releváns
Méltó idősor, aktivitás, demencia azúrás, információ átadás,	Egészségügyi ellátás színvonalának emelése, bővítése, kedvezményes szolgáltatások elérésének segítése. "Online Memóriaszűrés" program kidolgozása. Információk nyomtatott formában való fenntartása.	Aktív, egészséges idősor, Céltzott segítés	Szolgáltatástervezési Magyar Nemzeti Tarsadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Egészségügyi ellátás színvonalának emelése, bővítése, kedvezményes szolgáltatások elérésének segítése. "Online Memóriaszűrés" program kidolgozása. Információk nyomtatott formában való fenntartása.	2028. 12. 31. (vasárnap)	Részvevők száma a programokon,	A létehezott fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből	nem releváns

: A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Közlekedési akadályok megszüntetése, Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Közszoolgáltatásokhoz sport és kulturális programokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os. Akadálymentesítés. Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.	Az akadálymentesítés bővítése	Szolgáltatástervezési Magyar Nemzeti Tarsadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Akadálymentesítés Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	A: elvégzett akadálymentesítések költségvetés, annak típusai	A létehezott fejlesztést, akadálymentesítést fenntartását az állami és a helyi adóbevételeiből tudja biztosítani	nem releváns
Elszigetelten fogvatékkal élők, fogvatékkal élő	A fogvatékossgal élők feltérképezése, kapcsolattartás	Elszigetelődés megakadályozás, anyagi és mentális	Szolgáltatástervezési Magyar Nemzeti Tarsadalmi Felzárkózási	A településen fogvatékkal élő személyek, családok	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programok száma, Intézmények akadálymentesítése,	állami támogatásokból helyi	

gyermeket nevelő szülők segítése.	képzése, fenntartása, utógondozás, utánkövetés.	segítők kibővítése, további szolgáltatások elérhetősége, önkéntes csoportok,	Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	fejlesztése, segítése, való hozzáférés. Önkéntes csoportok támogatása. Helyiségek biztosítása, akadálymentesítés.	vezetője	természetbeni és anyagi támogatások kibővítése, láthatóvá válás,	költségvetés forrásai	adóbevételeiből	nem releváns
Szűrővizsgálatok támogatása központi irányítással.	Fogyatékkal élők egészségügyi szűrővizsgálatakon nehezebben vesznek részt. Szűrővizsgálatakon való részvétel elősegítése.	A fogyatékkal élők szűrővizsgálaton történő megjelenésével a további egészségügyi problémák időben való felismerése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Kifejeztek a fogyatékkal élők számára fenntartott szűrőprogramok szervezése, adott időpontokon és helyszíneken. A közlekedési nehézségek leküzdése érdekében a személyek szállítása adott időben és helyszínrre.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője, körzeti orvos, védőnők, egyetemi orvos	A szűrőprogramokon résztvevők száma.	A létrehozott fejlesztés fenntartását Velence Város Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és a helyi adóbevételeiből.		nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési tüktemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

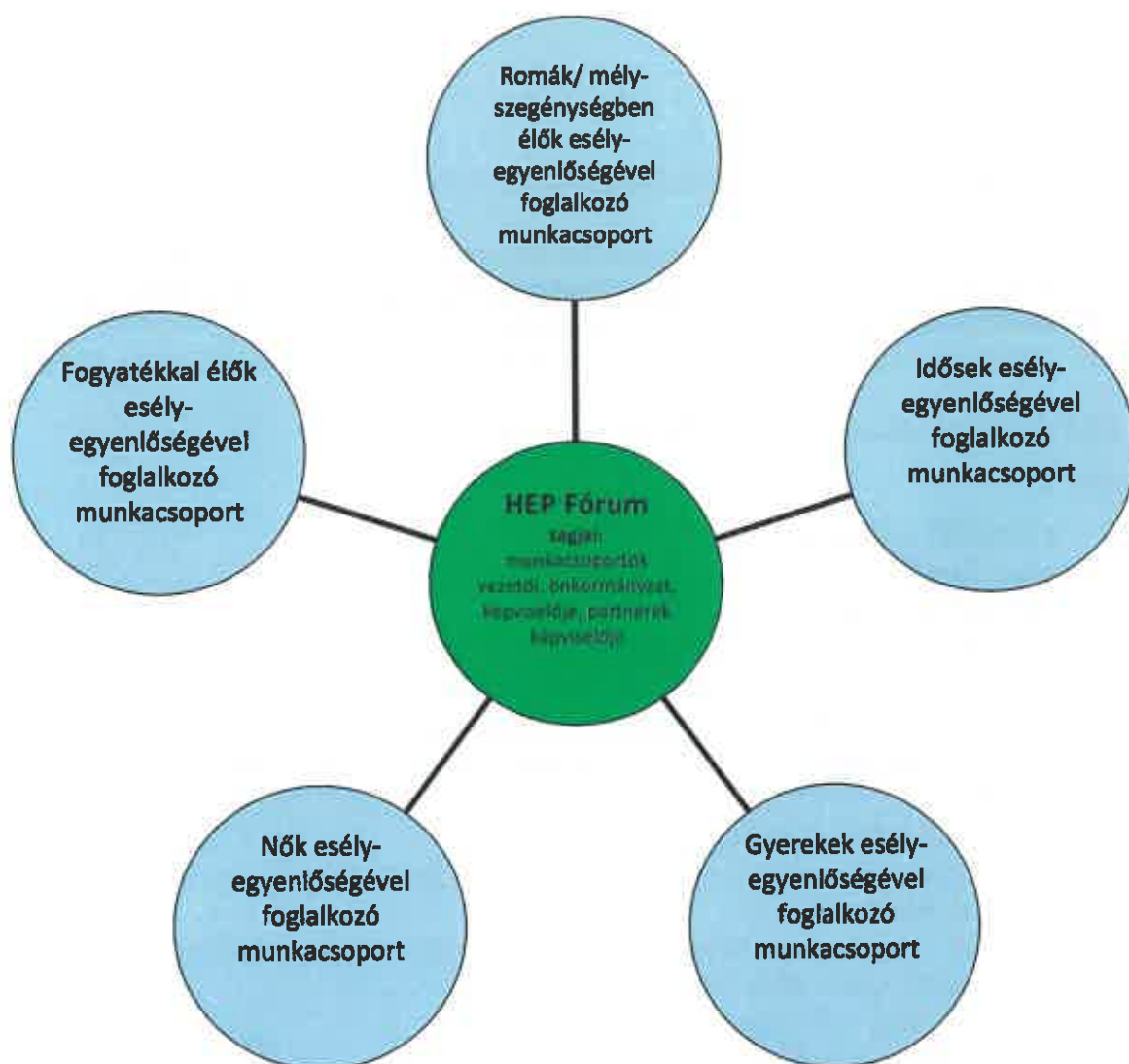
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester/jegyző/aljegyző felel. Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

Velence Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (amelynek része az Intézkedési Terv) a 2023. május 25. napi nyilvános ülésén megvitatta és a 165./2023. (V.30) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének elfogadó határozatának kivonata

Velence, 2023. május 31.

Gerhard Ákos
polgarmester

